Nr. 148, aprill 2023

EESTI METODISTI KIRIKU AJAKIRI

KODUTEEL

**Õpeta mulle, Issand,
oma määruste teed,
et ma seda
otsani peaksin!**

Ps 119:33

Indeks 78228 ISSN 1406-2291
Nr. 1 (148) aprill 2023 Hind 6 eurot

SELLES NUMBRIS

- **TOIMETAJALT**
  Marjana Luist 3
- **SUPERINTENDENDILT**
  Robert Tšerenkov
  Kallid ajakirja Koduteel lugejad! 4
- **TÄHTPÄEVAD, PÜHAD**
  Anneli Rahuvarm
  Põrmule elu Andja 5
- **JUTLUS**
  Rein Laaneser
  Vaimulik kasv piibliõppes Wesley järgi 6
- **AJALUGU**
  Tarmo Lilleoja
  John Wesley ajaloolisest pärandist 8
- **TEOLOOGIA**
  Mark Nelson
  Piibel kui meie identiteedi alus 10
- **ARVAMUS**
  Mark Nelson
  Elevant elutoas: miks traditsioonilised metodistid ÜMK-st lahkuvad? 12
- **KIRIKUELU**
  Marjana Luist
  Eesti Metodisti Kiriku eraldumisest Ühinenud Metodisti Kirikust 14
  Olav Pärnamets
  Ühe raamatu inimesed 15
  Millisena näevad meid teised? 16
  Marjana Luist
  Rändav Kirikuvalitsus 18
  Metodistide veebikohtumised 19
- **KOGUDUSTE ELU**
  Sõpruskogudused - Aseri ja Kunda 20
  Armastavad südamed Räpinas 21
- **TÖÖHARUD**
  Veronika Fjodorova
  „Mina istutasin...” 22
- **MEIE INIMESED**
  In Memoriam Tiit Henno 24
  Tunnistus kunagiselt palatikaaslaselt 25
- **TUNNISTUS**
  Halina Kovalenko, Yevhenii Kovalenko 26
- **RISTSÕNA** 27
- **METONOORED**
  Raili Hollman 28
- **LASTENURK** 30
- **HINGEHOID**
  Külli Kuusemaa
  Kui laps küsib: Mis kirik on metodisti kirik? 31

Esikaane foto: tehisintellekti abil Andreas Fjodorov
Väljaandja: EMK, Narva mnt 51, 10120 Tallinn
Tel: 501 2483; e-post: koduteel@metodistikirik.ee
www.metodistikirik.ee/koduteel
Toimetaja: Marjana Luist
Toimetuse kolleegium: Tarmo Lilleoja, Anne Saluraid, Inna Välja, Jana Laaneser, Triin Tarendi.
Ajakirja veebiversioonid: Rein Laaneser
Keeletoimetaja: Inna Välja Küljendus: Taimi Pärna

Foto: Pexels

TÄNU SU SÕNA EEST

Tänu Su sõna eest, mida kui mõõka
tohin siin kaasas kanda.
Kes jõuaks iial ta sügavust mõõta,
lööki ta terale anda!

Aga kui tungib kord kellegi vaimu,
läbistab sisima üdi.
Kõik ta eest paindub, ta ise ei paindu,
kahtlus ta ees on tühi.

Pilked, mis puistatud talle peale,
kaovad kui tolmuterad,
kõrvalekalded – ka näivalt heale,
kuigi kaua ei ela.

Maa ja taevas kui lähevad hukka,
püsib Su sõna ta säras.
Oo, et veel siin, kui kõik lõpule ruttab,
rahvas ta mõju eest tänaks!

Aino Henno
(1951)

HOIA SILM PEAL!

Eesti Metodisti Kiriku ajakiri KODUTEEL
Facebookis aadressil
http://www.facebook.com/emk.koduteel
Veebikodus aadressil
http://www.metodistikirik.ee/koduteel
Issuu keskkonnas neljavärvilise pdf-ina aadressil
http://issuu.com/koduteel

„Ma ei unusta iialgi su korraldusi, sest nendega sa oled mind elustanud.“

Ps 119:93

Foto: Meriliis Metsamäe

Küll tahaks ajakirja veerud otsast lõpuni täita kevade, ärkamise ja muude rõõmsate teemadega, kuid murrangulises ajas olles tuleb rääkida ka elevandist, nagu Mark Nelson oma artikli pealkirjastas, ehk teemast, mis kõigi tähelepanu köidab ja muret tekitab.

Seoses väljaastumisega organisatsioonist, mille liikmed oleme olnud, tuleb selgemalt esile see, mille poolest me erineme, mis on need erimeelsused, mille tõttu peame paremaks end Ühinenud Metodisti Kirikust lahti haakida. Nendele küsimustele vastavad mitmed artiklid selles ajakirja numbris.

Seniste arusaamiste ja seisukohtade muutumine ühiskonnas, aga ka kirikus viivad küsimuseni – mis on tõde. Eriarvamuste puhul tuleb minna juurteni välja ja selgeks teha, mille alusel me hindame üht arvamust tõeks ja teist valeks. Kui erinevad põhimõttelised seisukohad viivad selleni, et tunneme vajadust ühise nimetaja alt lahkuda, tuleb taas endale meenutada, mis on meie usu põhialused ehk vundament, mille osas me järeleandmisi ega kompromisse teha ei saa. Sellised põhimõtted on tugevalt seotud meie identiteediga. Pöördelistest aegadest tulenev vajadus meelde tuletada, millisest autoriteedist lähtuvad meie seisukohad, on ajakirja Koduteel fookuses sel aastal Eesti Metodisti Kiriku identiteet ja selle alustalad.

Metodistliku liikumise rajaja John Wesley teoloogiast tulevad esile neli ususammast ehk autoriteeti, millest meie usk lähtub: Pühakiri, traditsioon, mõistus ja kogemus. Nelja usualuse kombinatsiooni nimetatakse wesleylikuks kvadrilateraaliks. Igale ususambale pühendame 2023. aastal ühe ajakirja numbri.

Käesolev number keskendub teemale ustavus Pühakirjale. End „ühe raamatu inimeseks“ nimetanud John Wesley pidas Pühakirja teiste usualustega võrreldes ülimuslikuks. Ta iseloomustas Piiblit kui kõige puhtamat ja vääruslikumat jumaliku tõe süsteemi, taevase tarkuse allikat. Jumala Sõna meie usu ja identiteedi alusena on ülimuslik. Wesley defineeris mõiste „metodist“ kui keegi, kes elab Piiblis esitatud meetodi kohaselt.

Õndsad on need, kelle elutee on laitmatu, kes käivad Issanda Seaduse järgi! Ps 119:1

Jumala Sõna on kõige olulisem autoriteet, mille järgi me metodistidena hindame, mis on tõde ja mis on vale. Kui meie identiteedi põhialuseks on Piibel, ei saa me kaasa minna seisukohtadega, mis on Pühakirjaga vastuolus.

John Wesley nägi Pühakirja eesmärgina näidata, kuidas saada päästetud. Tema sõnul on lunastus „kogu Piibli sisu, terve Piibli üdi“. Seda mõtet kinnitab ka Jk 1:21 *„Võtke tasaduses vastu sõna, mis teisse on istutatud ja suudab päästa teie hinge.“* Meie identiteet algab lunastusest. Seda Piibli põhisõnumit oleme kutsutud ka teistele jagama, hoolimata sellest, kui soodsad või ebasoodsad ajad meie käes parasjagu on.

MARJANA LUIST

EMK ja Koduteel õnnitlevad

25. mai 1978, Triin Tarendi (45)

Aastapäevad

16. märts 1988, Räpina kogudus (35)
4. aprill 1993, Keila kogudus (30)

Sündmused

31. märts – 1. aprill EMK vaimulike osadus- ja õppepäevad
20. aprill meto-õhtu
30. aprill ajakirja Koduteel veebinar
28. – 29. aprill noortejuhtide kasvulava
13. mai Naiste Ühenduse Emadepäeva Sündmus
16. – 18. juuni EMK Aastakonverents
25. juuni ajakirja Koduteel veebinar
3. – 6. august EMK Suvekonverents

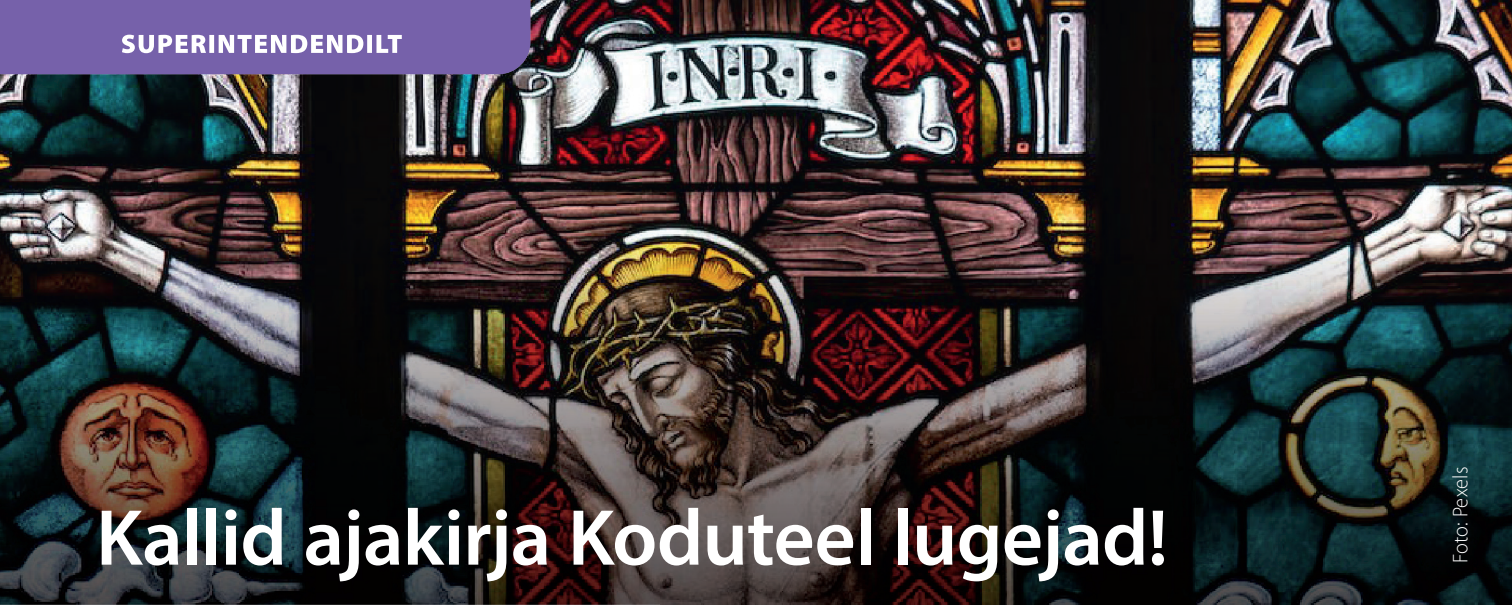

Foto: Pexels

Kallid ajakirja Koduteel lugejad!

Paistab, et käesoleva sajandi 20-ndad on kujunemas suurte muutuste dekaadiks. Siinkohal võiks peaaegu lõputult üles lugeda kõike, mis laias maailmas on toimumas, alates geopoliitilistest või majanduslikest nihetest ja lõpetades kultuuriliste või vaimulike tõekspidamiste muutustega. Globaliseerunud maailmas ei ole ka meie oma väikeses Eestis muutuste tormide eest kaitstud, vaid osa suurematest protsessidest, mis ümberringi aset leiavad. Aga kui osa toimuvaid muutusi on positiivsed ja viivad ühiskonda arenguteel edasi, siis teised on oma loomult negatiivsed ja pikas perspektiivis selgelt destruktiivsed. Olgu see siis väärikuse kadumine poliitkultuurist, teatud pereväärtuste lõhkumine või lobitöö abistatud enesetapu legaliseerimiseks. Järjest rohkem võtab inimeste südameis maad mingisugune rahulolematus ümbritsevaga, ebakindlus homse päeva ees ning vahel ka viha ja masendus. Küllap seepärast pole vist meie riigi ajaloos kunagi nii palju räägitud vaimse tervise muredest kui viimastel aastatel.

Kuidas olla kristlane kõikide muutuste keskel nendel ebamäärastel aegadel? Mind on viimasel ajal kõnetanud sõnad Pühakirjast, kus kirjas Heebrealastele 13:8 on öeldud: „Jeesus Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti!“ Selles pealtnäha lihtsas salmis on mitmeid sügavaid mõtteid, mida tahan teiega jagada.

Kristuse isiku ja olemuse muutumatus läbi aegade

Iga inimene omab teatud vundamenti, millele ta oma elu ehitab. Need on väärtused, uskumused ja kogemus, mis loovad teatud platvormi, millele ehitada üles oma elu ja läbi mille tõlgendada ümbritsevat maailma. Kuid probleem on selles, et need inimlikud väärtused ja kogemused kipuvad elutormides meid alt vedama ja lagunema, täpselt nii, nagu Jeesus rääkis oma mäejutluse lõpus, tuntud tähendamissõnas. Kuid Kristuse muutumatus loob just selle tugeva vundamendi, millel seista erinevatel aegadel, nii headel kui ka segastel. On nii hea teada, et Kristuse armastus ei muutu, Tema arm ei muutu, Tema õpetus ei muutu. Ka Kristuse amet mitte. Kristus ühendas endas Vana Testamendi prohveti, preestri ja kuninga ametid, saades meie jaoks Uue Testamendi Prohvetiks, Ülempreestriks ja Kuningaks. Seega ka praegusel ajal saab Kristuse prohvetlik sõna viia meid läbi keerulistest aegadest. Kristus on jätkuvalt Ülempreester, kes iga patust inimest lepitab Jumalaga, andes talle võimaluse uueks ja lootusrikkaks eluks. Kristus on jätkuvalt Kuningas, kes omab kontrolli kõige üle, mis kristlase elus toimub, ja Tema kannab meid kõigest läbi. See

Foto: EMK pildikogu

teadmine peaks andma lootust igas eluhetkes.

Kristliku kiriku missiooni muutumatus

Kui Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti, siis ei ole muutunud ka kristliku kiriku olemus ja missioon.

Mõningates kristlikes ringkondades tänapäeval räägitakse vajadusest „taasleiutada“ kirik (ingl k reinvent) ja muuta ta „kasutajasõbralikumaks“ ja avatumaks kõikidele inimestele. Moodsate ühiskonnatrendide järgimises minnakse isegi niikaugele, et mitte ainult ei räägita kristliku abielu ümberdefineerimisest, et aktsepteerida erinevaid kooseluvorme ka kirikus, vaid et ka muuta Jumala enda käsitlust soo-neutraalseks, nagu anglikaani kirik kavatseb lähiajal arutama hakata. Huvitav, kuidas siis selle arusaama järgi kõlaks tulevikus Meie Isa palve või õnnistussõnad? Päriselt aga ei ole vaja midagi uut leiutada. Kristuse õpetus, kiriku olemus ja missioon on seesama alates apostlite aegadest

ja jääb samaks ajastute lõpuni. Jah, kindlasti peab kirik erinevatel aegadel aegumatut sõnumit Jumala armust kommunikeerima arusaadaval viisil teatud kultuurilises kontekstis, väljendugu see siis kas kirikliku muusika mitmekesisuses, jumalateenistuse läbiviimise erinevustes või evangeeliumi kuulutamise meetodites. Kuid muuta Pühakirja sisu ei ole meil voli, isegi kui keegi seda väga tahaks. Soov kiriku olemust ja sõnumit muuta tuleb vaid vajadusest kompenseerida Jumala Vaimu ja Tema väe puudumist koguduse keskel. Ilma Jumala väeta ongi kirik suhteliselt igav filosoofiline klubi, mis suuresti ei kõneta ega mõjuta tänapäeva inimest. Kuid taastatud osadus elava Jumalaga, patust vabanemine ning tõeline elumuutus ja Jumala armu üleloomulikud kogemused ongi see, mis teeb kiriku ja selle sõnumi elavaks ja kõnetavaks kaasaja inimesele. Seepärast tahame ka Eesti Metodisti Kirikuna olla ustavad Kristuse kiriku sõnumile ja missioonile ning kogeda Jumala väge meie keskel.

Suure tõenäosusega ootavad meid lähiaastatel ees väljakutsete rohked ajad erinevates eluvaldkondades. Ukraina sõda ja julgeolekukriis ei lõpe päevapealt ja kui kaua kestab kõrge inflatsioon või energiakriis – me samuti ei tea. Uus valitsuskoalitsioon paistab olema maailmavaatelt väga liberaalne, mis võib viia ka selleni, et võetakse vastu mõned seadused, mis on kristliku õpetuse ja eetikaga vastuolus. Sekulariseeruv tõejärgne ühiskond jätkab järjest rohkem väljakutsete esitamist kristliku õpetuse alustaladele. Kuid see kõik ei peaks ristirahvast kõigutama. Ajaloos on selliseid ja veel hullemaidki aegu olnud. Olgu aga meie kindel usk ja lootus Pühakirja sõnades: „Jeesus Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti!“

ROBERT TŠERENKOV
EMK superintendent

Foto: Pexels

Põrmule elu Andja

Mida uut on kirjutada surmast ja ülestõusmisest? Sellest igal aastal tähistatavast Kiriku tähtsa(ima)st sündmusest, ristiinimese lootusest. Sellest iga-aastasest kevadisest puhkemisest, suvisest õilmitsemisest, sügisesest viljakandmisest, talvisest peidus olemisest. Uinunud olekust ärkamises ja tärkamises. Kõik see lugu ju ammu imeks pandud, üles tähendatud, läbi loetud, kuulutatud ja jut(l)ustatud. Igal aastal rõõmsalt tähistatud ja ütlemata tänulikud oldud.

Rääkimatagi, iseenesestmõistetavalt, sellega seonduvalt, usust armuks ja hukatusest pääsemiseks.

Selge see, et virgumiseks, üles tõusmiseks või üles tõstmiseks peab esmalt alla või maha langema, kukkuma, pudenema, vajuma.

Selge on ka see, et idanemiseks, võrsumiseks, juurdumiseks, kasvamiseks on tarvis mõningast aega.

Looduses on loomulik seemnekese püüd sirutuda valguse poole. Sirguda, kasvada, vilja kanda ning viljast loobuda. Tarvitamata vili küpseb üle, variseb, läheb mädanemagi ja peab põrmu peal istuma, enne kui vihm ja veed ta mulla alla vajutavad. Üsna hea tükk aega peab mullas, põrmus maas olema, enne kui midagi uut taas idanema hakkab. Olenevalt sordist, tüübist või tõust. Kestad langevad ümbert ära, jäävad maha, sisimast trügib idu välja, valguse poole. Põrmust välja. Üles!

Ülejäägist, nii kasutatud kui kasutamata viljast, saab kompost, pinnas uuele taimehakatisele. Ringlus.

See valguse poole virgumise võime, ülespoole sirutumise sund, kasvamine läbi mingisuguse sügaviku – meie maal tavaliselt pinnasest, aga ka ookeanivetest ja mujalt ’põhjast’ või ’küljest’, kuhu kinnituda annab – kas see ongi ülestõusmise sarnasus? See tõmme ja tung taeva poole. Üles Tõmbaja ja Igavese Elu Andja poole.

Ja see surma sarnasus. Surma moodi olemine. See nagu pidevalt tühjaks või eimillekski saamine, ühtelugu ära andmine, tühjenemine või tühjendamine.

Vilja kandmine ja ära andmine. Loobumine ühest ja teisest. Olla ohver. Meelepärane ohver. Saada, nagu Issand, murtud leivaks ja väljavalatud veiniks. Saada eluhakatuseks või väetiseks. Toiduks kellegi jaoks.

Aga see ju ongi see teenimise lugu!

Lammaste toitmise ja näljaste-januste söötmise-jootmise ja jalgade pesemise ja alastiolijate riietamise ning haigete oma kulu ja kirjadega ravimise lugu.

Kummaline ja imeline ühtaegu – murtud leib ja väljavalatud vein on korraga nii surm kui ülestõusmine ...

Ent kuidagi peab see üleliigne tuhaks ja põrmuks saama; miskit moodi ära põlema või ära surema ja alles siis on lootust taas elule virguda.
Seesama põrm ja tuhk rammuks.
Mitu korda peab põrmuks saama või põrmus olema?
Surema ja vilja kandma.
Saab maine mullaks ja vaimne kullaks.
Valmib vili ühe kannatusest teisele roaks.
Ja teise viljast sööb jälle keegi kolmas.
Seesama ringlus.
Kuni aeg täis saab.

Hea, et Ta on Elav Vaim. Hea Hingus.
Hingus, mis põrmule elu oskab anda.

ANNELI RAHUVARM
Tallinna kogudus

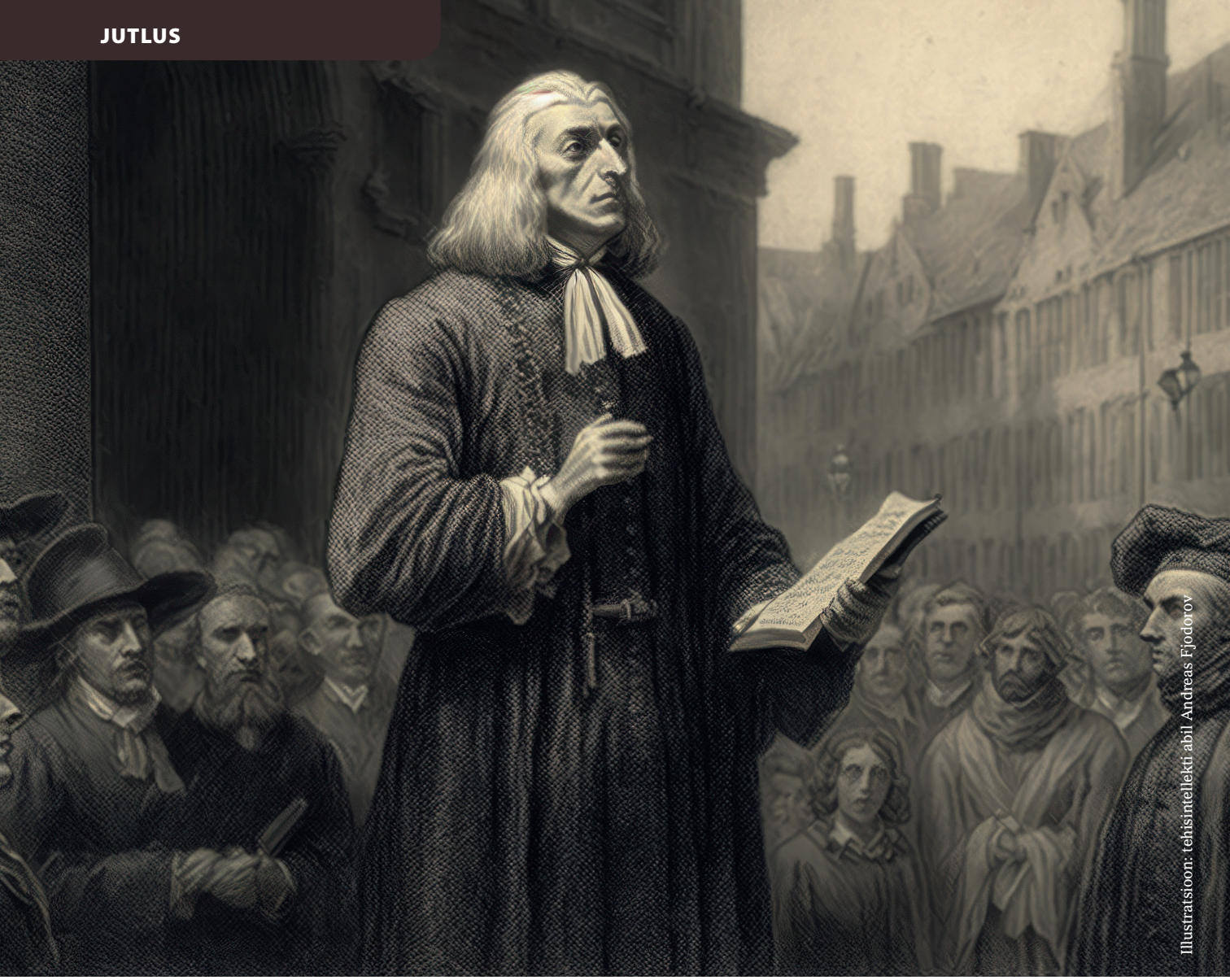

Illustratsioon: tehisintellekti abil Andreas Fjodorov

Vaimulik kasv piibliõppes Wesley järgi

Kui Wesley kirjutaks täna mingi piibliõppe kursuse, mis nime siis võiks ta sellele panna? Kas ehk „Sügavad ja tõsised mõtted Piiblist ja selle uurimisest“ või ehk „Põhjaliku Piibli õppimise alused“? Võimalik, et see oleks lihtsalt pealkirjaga „Jünger“.

Foto: EMK pildikogu

Ehk ei midagi enamat. Tegelikult on just sellise nimetusega kursus ka meie kirikus olemas, tõlgitud eesti ja vene keelde. Miks on piibliõppe kursusel just selline nimi ja ei midagi palju enamat? Võimalik, et see kajastab wesliaanlikku nägemust sellest, et kristlik usk on eelkõige praktiline usk – Kristuse elava järgimise ja teenimise usk. Elu usk. Jüngriks olemise aktiivse praktilise elu usk.

Väidetavalt uskus Wesley, et kristlik usk ei ole üksnes pelgalt teadmiste usk intellektuaalidele, võimekatele ja andekatele, vaid see on absoluutselt kõikidele. Igal põlvkonnal, iga tausta, hariduse ja kuuluvusega inimesel on võimalik usus kasvada ja kristliku elu rõõmu kogeda. See ei ole väljavalitud eliitkristlastele, vaid kõigile. Kõigil on võimalus olla jünger, õppida ja lasta ennast vormida pühakirjast õpitu ning

praktilise kristliku elu kaudu. Veel enam, see on võimalus oma kristlikus elus piirduda mitte üksnes kirikus käimisega ja rahulduda minimaalsega, vaid soovida tõesti ja tegelikult ka muutuda, kasvada ja esitada enda jaoks väljakutseid. Koguni selliseid väljakutseid, mis kõnetavad kõiki, eriti aga noort põlvkonda, kes on juba oma olemuses idealistid, valmis muutuma ja arenema. Valmis endale ning üksteisele väljakutseid esitama.

Kristlik usk on eelkõige praktiline usk – Kristuse elava järgimise ja teenimise usk

Ehk oled oma kristlikus elus kohanud situatsiooni, kus tubli kaaskristlane ütleb, et ta soovib minna teise kogudusse, kuna soovib vaimulikult kasvada? Olin ühes sellises olukorras väga hämmastunud. Kuidas küll ei saa sa oma koguduses kasvada, kui kõik võimalused selleks on olemas? Taas võiks küsida, mida vastaks Wesley sellele noorele täna?

Ehk midagi sellist, mis oli John Wesley kirjas miss J. C. Marchile. Viimane oli kirjutanud ja küsinud, mida teha, et vaimulikult kasvada. Wesley soovitas üle kõige olla jünger, st käia vaatamas haigeid ja vaeseid, võtta endale rist, nagu Kristus on seda teinud meie eel. Jätta oma mugav elu ja saada palju paremaks. Kokkuvõttena olla Jumala laps. Wesley jaoks usk Kristusesse tähendas teha midagi konkreetset Kristuse jaoks, seda, mida Kristus ootab.

Ehk vastaks Wesley, viidates ka vajadusele, et uus liige kirikus vajab vältimatult õpetust kas leerikursusel, väikegrupis, Alfa kursusel või noorte kristlaste klassis, kus saavad juhtideks olla ilmikliikmed. Taas selleks, et õppida tundma Piiblit ja lasta Piiblil vormida end Kristuse jüngriks kasvamise teel. Leeri- jt kursuste materjalid ning eriti kogenuma kaaskristlase nõuanded, tugi, tähelepanu ja hool aitab kindlasti alustavat kristlast viisil, mis ei ole millegi muuga asendatav.

Just pöördumisele järgnev selge ja praktiline kasvamise võimalus ja vajadus on Wesley jaoks märgiline, milleks ka meie oleme kutsutud. Pühaduse alguseks on pöördumine. Pühitsus ja kasvamine aga teostub jüngriks olemises, praktilises teenimises.

Kui me vaid natukenegi oskaksime kasutada meile antud võimalusi kasvamiseks! Üks nendest on liikumine, mis tekkis 19. sajandil Ameerikas – täiskasvanute pühapäevakoolide näol. Tollal oli eesmärgiks, et Piibli aktiivne lugemine, õppimine ja arusaamine jõuaks kõikide koguduseliikmeteni, eriti nendeni, kellel seni seda võimalust polnud olnud, kuni kodututeni välja.

Võimalik, et Wesley vastaks küsimusele, kuidas kasvada, ka vajadusega võtta tõsiselt kasvamist õppimise kaudu. Väikegruppides või kodugruppides, nagu me neid praegu nimetame. Klassideks nimetati neid Wesley ajal. Grupp, kus saame üksteist toetada armastuses. Mitte selleks, et jääda nagu oleme, vaid et vastutada üksteise eest jüngriks olemise distsipliinis. Kui leida paremat vastet sellele, mis toimus klassides, siis ehk oleks isegi *mentorlusgrupid* sellele veelgi täpsem tänapäevasem vaste. Piibli õppimise kõrval oli ka isiklike võitluste ja väljakutsega tegelemine nende gruppide lahutamatu osa.

Noortele, kes väga soovivad väljakutseid, muutust ja arenemist, sobivad sellised mentorlikud väikegrupid rohkemgi kui ehk tundub

Julgustav on, et noortele, kes väga soovivad väljakutseid, muutust ja arenemist, sobivad sellised mentorlikud väikegrupid rohkemgi kui ehk esialgu tundub. Vaikne, tasane, turvaline ja muutumatu paigalseis ei ole noortele omane. Ilmselt pole selline arusaam ka metodistlik. Noorte seas populaarsed Piibli lugemise rakendused, kus esitatakse väljakutseid lugeda regulaarselt Piiblit ja võtta eesmärke, on heaks näiteks – väljakutsed innustavad. Samuti sellised väikegruppides võetud eesmärgid, nagu näiteks palvetamine grupiliikmete eest kindlal päeval ja ajal, kohtumine kirikus enne jumalateenistust, igal nädalal sama Piibli peatüki uurimine, jms on väljakutsed, mis pigem toovad palju rõõmu. See on võimalus jälgida üksteise arengut, saada julgustust kasvamisest ja palvevastustest.

Sügavale minev vaimulik kasv on vastupidine meie loomusele ja nõuab seetõttu ka tuge

Üksinda kasvamine on mitte ainult raske, vaid ka ohtlik soolokristluse illusioon. Sügavale minev vaimulik kasv on vastupidine meie loomusele ja nõuab seetõttu ka tuge. Palve, Piibli õppimine, jumalateenistus, sakramentidest osasaamine, väikegruppides kristlik üksteise eest vastutamine ning praktiline teenimistöö on midagi, mis aitab inimesel püsida usus ja muutuda kasvamises. Antud praktika tegi metodismi vitaalseks ja tugevaks kasvavaks liikumiseks, mis puudutas väga erinevaid põlvkondi ja erineva taustaga inimesi.

Mida võiks siis Wesley vastata küsimusele, kuidas koos Piibliga vaimulikult kasvada? Küllap tõesti seda, mida ta vastas oma teenimise ja sõnumitega oma enda ajal. Meie jaoks on see küsimus tarvis siiski iseendale esitada ning sellele ka vastata. Ikka selleks, et kogeda – vaimulik kasv on meile kõigile võimalik. Avatud Piibliga, armastava südamega ja abivalmis kätega Jumala armus.

REIN LAANESER
Kärsa kogudus

Metodismi rajaja John Wesley uskus juba Oxfordi üliõpilasena, et oli leidnud võtme Piibli mõistmiseks. Lugenud selliseid autoreid, nagu Thomas à Kempis, Jeremy Taylor, Henry Scougall ja William Law, jõudis Wesley selgusele, et eelkõige kutsub Piibel meid elama püha elu ning Jumala armu läbi on see ka võimalik. Nimetatud autorite mõjul mõistis ta, et kristlik elu on pühendumine (lad *devotio*) – tingimusteta armastus Jumala ja ligimese vastu.

John Wesley ajaloolisest pärandist

Foto: EMK pildikogu

Juba 1725. aastal jutlustas ta Jeesuse mäejutluse põhjal õigeksmõistmisest, mis rajaneb meie õigel suhtel Jumalaga, ligimesega ja ka iseendaga. Alates 1728. aastast keskendus Wesley juba üksnes Piiblile ja hakkas taotlema nn piibellikku pühadust koos oma venna Charlesiga Oxfordi ülikoolis loodud Püha Klubi koosseisus. Üheskoos Pühakirja uurides jõuti järeldusele, et pühaduse juured ja Jumala päästeplaan on ilmutatud juba Vanas Testamendis, mis kinnitab Piibli kui Jumala sõna terviklikkust.

Eelkõige kutsub Piibel meid elama püha elu ning Jumala armu läbi on see ka võimalik

Wesley rõhutas sageli, et kristlase ülimaks autoriteediks on Pühakiri, mitte inimkogemus. Kogemuse ülesandeks on anda tekstile usaldusväärsus ja see teostub Püha Vaimu töö läbi inimese juures. Sealjuures kordas Wesley sageli, et ka „Püha Vaimu tunnistus“ ei ole piisav, kui seda ei kinnita Pühakiri. Kui tänapäeval võib viide religioossele kogemusele tunduda kahtlane, siis Wesley oli veendunud, et Piibli sõnumi mõistmiseks ja õigeks tõlgenduseks on vajalik isiklik usk. 1738. aastal sai talle osaks nn Aldersgate'i kogemus, millele ta rajas oma õpetuse usukindlusest ja päästest. Kuid ka sellele väga olulisele isiklikule kogemusele ei omistanud ta Pühakirja suhtes ülimuslikku autoriteeti.

Preestri ja õpetlasena hindas Wesley kõrgelt Kiriku traditsiooni. Juba üliõpilasena süvenes ta patristikasse ja uuris põhjalikumalt kahte autorit – Makarios Egiptlast ja Süüria Efraimi. Teda paelus nende juures keskendumine täiuslikkusele kui kristliku elu eesmärgile. Wesley uurija A. C. Outleri järgi sai sealt alguse tema püüd täiuslikkuse poole, mille saavutamiseks püüdis ta ühendada idakiriku arusaamu anglikaani traditsioonilise pühaduse mõistega.

Kui tema vastastel tekkis kahtlus, et metodismi näol on tegemist mingi uue õpetusega, siis vastas Wesley neile resoluutselt, et ta juhindub üksnes Piiblist. 1756. aastal pöördus ta Inglise kiriku vaimulike poole üleskutsega uurida kirikuisade traditsiooni, et veenduda ise õpetuse paikapidavuses. Paljudes oma jutlustes, kirjades ja muudes kirjutistes rõhutas ta pühaduse nõuet nii Vanas kui Uues Testamendis, millele toetus tema kristliku täiuslikkuse õpetus. Kõnes Moorfieldsi kabeli avamisel 1777. aastal esitas Wesley küsimuse: „Mis on metodism?“, millele ise vastas: „See on vana usk, Piibli usk, Inglise kiriku religioon, ... see on armastuse, rõõmu ja rahu usk.“

Oxfordi õppejõuna pööras Wesley vastavalt valitsevale mõtteviisile suurt tähelepanu argumenteerimisele ning rõhutas inimese võimekust otsida ja leida oma mõistuse abil Pühakirja tõdesid. 1768. aastal kirjutas ta vastulause Cambridge'i teoloogidele, milles väitis, et oma mõistuse eitamine on sama, mis oma usu eitamine. Sealjuures täpsustas ta, et ratsionalistid siiski tähtsustavad mõistuse rolli üle. Kuigi mõistus ei pruugi anda usku ja lootust, on see vajalik Jumala sõna, olemuse ja tegutsemise mõistmiseks. Piibel oli Wesley jaoks ühtne ja terviklik Jumala tõdede süsteem ja ta uskus, et intellekt ei suuda esitada väljakutset selle autoriteedile. Lähtuvalt sellest oli Wesley jaoks vaid üks moraaliseadus, mis ilmutab Jumala olemust läbi kogu Pühakirja. Wesley uskus, et Piibel on kõigile lugeda oskavatele inimestele arusaadav, kuid see ei välista vajadust seda inimestele õpetada ja seletada.

Kristlik elu on pühendumine – tingimusteta armastus Jumala ja ligimese vastu

1738. aastal sõnastas Wesley arusaama, et uuestisünniga algab inimese jumalanäolisuse taastamine. Selles on määrav roll Pühakirjal, mis kõnetab inimest mitmel tasandil.

See aitab praktilisel tasandil inimesel õigesti elada ja parimaid otsuseid teha, teiseks juhib Püha-

kiri inimest pühitsuse teel ja kolmandaks pakub see rahu ja rõõmu (mida Wesley ise koges, kui ta „süda sai imeliselt soojendatud“). Seega on Piibel raamat, mis juhib usklikku pühaduse ja täiuslikkuse suunas ehk siis näitab talle teed taevasse. Kui Luther nägi Piibli keskse sõnumina õigeksmõistmist usu läbi, siis Wesley tõlgendas Pühakirja sageli kui juhist tõeliselt püha elu poole püüdlemiseks. Wesley jaoks tulenes Piibli autoriteet jumalikust inspiratsioonist. Selle autoreid juhatas Püha Vaim, seesama Vaim, kes juhatas ka patriarhe, Moosest, prohveteid, evangeliste ja apostleid.

Kriitikute poolt on Wesleyle ette heidetud puudulikku hermeneutikat ja teoloogilist ebajärjekindlust. Et oma sõnumit veenvalt esitada, kasutas ta vahel kontekstist välja võetud kirjakohti. Seda on aga jutlustajad igal ajal teinud. Kuna Wesley järgis oma hermeneutikas usu analoogia põhimõtet, jäi ta alati oma kuulutuse eemärgile truuks.

Wesley õpetus võis näida katoliiklastele selgelt protestantlik, rõhutades Jumala armu ja usku. Protestantidele võis see tunduda vastupidi katoliiklik, sest rõhk oli elu pühadusel, heade tegude tegemisel ja distsiplineeritud usupraktikal. Paljude anglikaanide jaoks oli Wesley pelgalt entusiast ja usufanaatik. Üks Wesley pärandi parimaid tundjaid K. J. Collins näeb tema teoloogiat kui keerukat sünteesi, mida ta kujundas ja arendas kogu oma teenimistöö vältel. Kõik selle elemendid leiduvad Pühakirjas ja peegelduvad erinevates kristlikes traditsioonides, millega Wesley teoloogia seoseid otsis. Sealjuures säilitas ta Piibli normatiivsuse. Ka metodism Eestis on oma ajaloos läbinud keerulise tee, mille jooksul on tulnud kohaneda ja oma eesmärgile truuks jääda, vaatamata sisemistele vastuoludele ja välisele survele. Kui teoloogiline selgus on vahel kaduma kippunud, siis minu veendumus on, et alati on silmas peetud Wesley peamist eesmärki, milleks oli hingede päästmine.

Uuestisünniga algab inimese jumalanäolisuse taastamine. Selles on määrav roll Pühakirjal

Wesley arusaam Pühakirja autoriteedist on meieni jõudnud ka Ühinenud Metodisti Kiriku kaudu, mis loodi 1968. aastal. Seda väljendab meie kirikukord (*The Book of Discipline)*, millest Eesti Metodisti Kirik endiselt lähtub. Kirikukord pöörab tähelepanu esiteks meie teoloogiliste arusaamade allikatele ja teiseks kriteeriumidele, mille alusel me peaksime oma veendumuste õigsust hindama. Lühidalt: Wesley oli seisukohal, et kristlik usk on väljendatud Pühakirjas, ilmutatud kiriku traditsioonis, elavaks tehtud isiklikus kogemuses ja kinnitust leidnud terve mõistuse poolt.

Esikohal on Pühakiri, mille kaudu kohtume Kristusega ja kogeme Jumala armu. Meie veendumus on, et Piibel on kirja pandud inimeste poolt, kes järgisid Püha Vaimu inspiratsiooni. Seega on see tõeline Jumala sõna, usu allikas, vaimulik toit. Et usuküsimusi paremini mõista, peaksime piibliõppesse süvenema ja tegema seda kriitiliselt ja konstruktiivselt. Metodistid kinnitavad, et Pühakiri on piisav inimese päästeks ja see võetakse vastu Püha Vaimu läbi kui usu ja praktika juhend. Üksikuid tekste tuleb lugeda usutraditsioonile toetudes ning tõlgendada Piibli kui terviku valguses. Selleks on vajalikud nii õpitud teadmised kui isiklik Püha Vaimu juhatus.

Teksti mõistmiseks tuleb teada teksti algset konteksti ja eesmärki. Nendele põhimõtetele truuks jäädes on piiblitekst usaldusväärne usu allikas ja tõe kriteerium.

Toetudes Piibli primaarsusele, usume, et ka traditsioon, kogemus ja mõistus on Püha Vaimu töövahendid Kirikus. Need on üksteisest lahutamatud. Ristikiriku traditsioonis on talletatud autentne kristlik tunnistus. Viimaks omavad Pühakiri ja traditsioon tähendust vaid siis, kui inimene neid mõistab ja omaks võtab, toetudes isiklikule kogemusele ja mõistusele. Nii on meie usu allikad ja hindamiskriteeriumid omavahel seotud.

John Wesley lähenes Piiblile kui Jumala sõnale alandlikult, uuris seda põhjalikult, tõlgendas seda lunastuse seisukohalt ja rakendas praktiliselt ning hingehoidlikult. Pühakirja keskmes oli tema jaoks Jeesuse Kristuse isik. Oma kaastöölistele ja jutlustajatele Ameerikas oli Wesley'l ainult üks korraldus: teie ülesandeks olgu hingede päästmine! Sellega pidi kaasnema kristlase „sisemine ja väline pühadus“.

Wesley pidas oma viimase jutluse 2. märtsil 1791, kaheksa päeva enne surma. Jutluse teemaks oli „Otsige Issandat, kui ta on leitav, hüüdke teda, kui ta on ligidal!“ (Js 55:6)

Kui 18. sajandi valgustusaja mõtteviis lootis väliste tingimuste muutmise abil luua uue inimese, siis Wesley suund oli vastupidine – vaid uus inimene suutis luua uut ühiskonda. Metodismi koht ajaloos kinnitab seda.

TARMO LILLEOJA
Tallinna kogudus

ALLIKAD:

1. Bullen, Donald A. A Man of One Book? John Wesley's Interpretation and Use of the Bible. Studies in Evangelical History and Thought. Paternoster, 2007.
2. Collins, Kenneth J. Piibellik tee päästeks. Wesley teoloogia tuum. Tõlkinud Priit Tamm. EMK Teoloogiline Seminar, 2019
3. Ferguson, Duncan S. John Wesley on Scripture. The hermeneutics of pietism. Methodist History, VOL. XXII, Nr 4, juuli 1984.
4. Jones, Scott J. John Wesley's Conception and Use of Scripture. Kingswood Books, 1995.
5. The Book of Discipline 2016, §105. Sec 4. Our Theological Task, The United Methodist Publishing House, 2016

Foto: Pexels

Piibel kui meie identiteedi alus

„Me ei kummarda Piiblit. Me kummardame Jumalat, kes otsustab end Piiblis ilmutada. John Stott, Avatud Piibli Ühingu konverents, Läti, 1997.

Kirik on alati uskunud, et Piibel on vahend, mille Jumal valis enda ja oma plaani ilmutamiseks loodule. Kristlus on ilmutatud religioon. See ei põhine inimeste mõtetel, mis püüdlevad Jumala poole, vaid Jumala Sõnal, mis tuleb alla meieni. Piibli ilmutus ja inspiratsioon on see alguspunkt, millest lähtudes hakkame õppima tõde Jumala, Jeesuse ja Tema tahte kohta meie jaoks.

„ISSANDA Sõna tuli minu juurde, öeldes…“ või selle fraasi variatsioone on Vanas Testamendis leitud 3800 korda. Juutide/kristlaste piibellik arusaam Jumalast on see, et Ta on Jumal, kes räägib meiega isiklikult, kuid räägib kõige selgemalt Piibli inspiratsiooni kaudu. 2. Timoteosele 3:16 võtab traditsioonilise seisukoha kokku, öeldes, et „Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses“. See, mida tõlgitakse kui „Jumala sisendatud“, on sõna-sõnalt „Jumala hingatud“. See on Jumala hingus, või teisiti öeldes – see on Jumala Sõna. Loogiline järeldus on see, mis on kirjas ka Lausanne'i lepingus (Billy Grahami algatatud kõige laialdasemalt aktsepteeritud kaasaegne kristlik usutunnistus) „Kinnitame Pühakirja, nii Vana kui Uue Testamendi inspireeritud jumalikkust, tõepära ja autoriteeti ainsa Jumala kirjapandud sõnana, mis on eksimatu kõiges, mida ta kuulutab, ja on ainus kaheldamatu mõõdupuu usus ja elus.“

Martin Luther kasutas kuulsalt loosungit „*sola scriptura*“ – ainult Pühakiri. John Wesley nimetas end „ühe raamatu meheks“. Luther ja Wesley olid aga mõlemad palju lugenud ning Wesley julgustas pastoreid laialdaselt lugema ja ka teenimisel saadud teadmisi kasutama. Kuid me ei kasuta Piiblit ainult usus kasvamiseks. Me räägime sageli kvadrilateraalist ehk neljast usualusest – Piibli, traditsiooni, mõistuse ja kogemuse koosmõjust. Aga kuidas see praktikas toimub?

Me ei loe Piiblit isolatsioonis. Piiblit lugedes ühendame paratamatult oma mõtted pastorilt

Foto: EMK pildikogu

kuulduga, mis oli omakorda mõjutatud sellest, mida tema pastor õpetas, ja nii edasi kuni Wesley, Lutheri ja apostliteni välja. Kui olete oma pastorilt õppinud midagi, mis aitab teil Piiblit mõista, siis kasutate oma usu arendamiseks traditsiooni.

Me elame radikaalse individualismi maailmas, mis eeldab, et igaüks võib otsustada, mis on tema jaoks tõde. Kristlase jaoks on see problemaatiline, sest Jeesus ütles: „Mina olen Tõde“ (Jh 14:6), mis tähendab, et Tõde on minust sõltumatu objektiivne reaalsus. Piibli individualistlik lugemine võib taandareneda „minu tõe” otsimiseks ja viia tuhande individuaalse eksiõpetuseni. Kuidas me saame Piibli lugemisel vältida liigse individualismi lõksu? Pidada meeles traditsiooni, ühist tuuma, olulisi punkte, mida kõik kristlased

on läbi aegade uskunud ja mida kõige paremini väljendavad klassikalised usutunnistused, mida kõik kristlased aktsepteerivad: Apostellik usutunnistus, Nikaia usutunnistus, Athanasiuse usutunnistus (need on kodulehel metodistikirik.ee). Kui minu isiklik arusaam Piiblist hakkab eemalduma sellest, mida kirik on traditsiooniliselt õpetanud, annab see kui punane lipp märku suurest ohust. Pea kinni! Kas ma olen nii uhke, et arvan, et minu arusaam on õigem kui kõigi kristlaste oma 2000 aasta jooksul? Piibel on meie usu alus ja traditsiooni väljendavad klassikalised usutunnistused on teeviidad, mis aitavad meil oma arusaamistes sellele ustavaks jääda.

Piiblit lugedes kasutame paratamatult ka mõistust. Me mõtleme sellele ja püüame mõista, mis pole mõnikord lihtne. Mõistuse kasutamine on vältimatu. Mõistuse rolli näeme Kolmainsuse õpetuse arendamisel. Mõned kurdavad, et sõna „kolmainsus“ pole piibellik. Seda ei kasutata kuskil Piiblis, aga see on varajase Kiriku arutluse tulemus Piibli õpetuse üle. Piibel ütleb selgelt, et on ainult üks Jumal (5Ms 6:4; 1Kr 8:4). Kuid Piibel ütleb ka, et Jeesus on Jumal (Jh 1:1, 14; Kl 2:9) ja et Püha Vaim on Jumal (Ap 5:3-4; 1Kr 2:10-11) ja muidugi Jumal Isa on Jumal (Jh 16:26-28). Piibel näitab ka selgelt, et tegemist on erinevate isikutega, näiteks kui Jeesus palub Isal saata Püha Vaim (Jh 14:16-17, 25-26). Kolm erinevat isikut, kuid üks Jumal. Algkirik heitles selle mõistmise nimel, väideldes ja tagasi lükates erinevaid seletuskatseid, kuni nad nõustusid, et ainus loogiline vastus on see, mida nad nimetasid kolmainsuseks: Jumal eksisteerib igavesti kolme isikuna ühes olemuses. Usk kolmainsusesse on osa kristlaseks olemise põhituumast. See on Piibli õpetuse ratsionaalne sõnastus. Suurepärase näite teeb sellest aga see, et see on oma olemuselt irratsionaalne. 1 + 1 + 1 = 1? See ei ole inimlikust vaatenurgast ratsionaalne. Pange tähele, mis toimub: varajase kiriku juhid arendasid traditsioonilise arusaama kolmainsusest, süstematiseerides Piibli õpetust ratsionaalselt viisil, mis usaldab absoluutselt Piibli väiteid, isegi kui see tundub irratsionaalne! Nad kuulutasid eksiõpetuseks sellised seletused nagu doketism, ariaanlus ja nestoriaanlus, mis olid justkui „mõistlikumad”, sest need seletused läksid vastuollu Piibli väidetega. Varajase kiriku ratsionaalne järeldus, kolmainsusõpetus, mida on sellest ajast peale toetanud iga kristlik rühmitus, näib olevat irratsionaalne. Piibli väiteid tuleb mõista mõistusega, kuid Piibel on põhimõtteliselt ülem inimmõistusest, sest see on Jumala Sõna.

Piibel, inspireeritud Jumala Sõna, on kõrgeim autoriteet. See on traditsiooni lähtepunkt, samal ajal kaitseb traditsioon meid individuaalsetesse eksiõpetustesse langemise eest. Piiblit mõistetakse mõistusega, kuid mõistusel ei tohi kunagi lubada Piibliga mitte nõustuda, vaid ta peab alati Jumala Sõna ees kummarduma.

Viimane neljast usualusest on kogemus. On paratamatu, et alati, kui me Piiblit loeme, võrdleme seda oma Jumalaga kõndimise kogemusega. Nii saame rakendada Sõna oma ellu. Kuid ka siin on ilmne, et Piibel on prioriteet. Kui me eelistaksime oma isiklikku kogemust (ühe piiratud isiku kogemus, mida mõjutavad teatud kaasaegse kultuuri väärtushinnangud), kujundaksime Piiblit nii, et see muutuks meie sarnasemaks, mitte vastupidi. Peame hoidma oma kogemused, mõtted, väärtushinnangud Jumala Sõna ees ja laskma Jumala Tõel endaga silmitsi seista ja meile hinnangu anda. Jumala eesmärk on muuta meid Kristuse näo sarnaseks (Rm 8:28-29), mis nõuab, et me allutaksime ennast Tema hinnangule ja kujundamisele.

Nagu Paulus kirjutas, on Kirik nagu hoone, tempel, mis on ehitatud apostlite ja prohvetite alusele (Ef 2:20). „Prohvetid“ oli 1. sajandi juutide viis viidata sellele, mida me nimetame Vanaks Testamendiks. „Apostlid” viitab siis paralleelselt sellele, mida hakati nimetama Uueks Testamendiks. *Sola scriptura*, ainult Pühakiri, kuulutas Martin Luther. Oleme ühe raamatu inimesed nagu John Wesley. Jah, me loeme teisi raamatuid, viitame Kiriku traditsioonilisele õpetusele ja mõtleme hoolega, kuidas loetu seostub meie elukogemusega. Kuid Piibel jääb autoriteediks. See on Jumala Sõna.

Kas see aga muudab ustavaks kristlaseks olemise intellektuaalseks harjutuseks? Kas kõik on seotud Piibli õige mõistmise ja austusega? Ei. Piibli ustav mõistmine ei tule läbi meie pingutuste, vaid Püha Vaimu kaudu, kes juhib meid ja avab meie südamed tõde vastu võtma (Jh 14; 16; Ef 1:17-18). Alandlikkuse vaimu kasvatamine, soov, et Jumal vormiks meie väärtusi ja mõtteid, avatus, et lubada Pühal Vaimul meis töötada ja meid kõnetada, on hädavajalikud, kui tahame kogeda Tema Sõna väge.

Püha Vaim on koht, kus me alustame ja kus me lõpetame Piibli rolli mõistmisega meie identiteedi alusena. See oli Püha Vaim, kes inspireeris autoreid, andes neile sõnadele autoriteedi ja usaldusväärsuse, mis ületab inimliku, muutes selle Jumala Sõnaks. Tänapäeval on Püha Vaim see, kes innukalt valgustab sind ja mind, kui me Piiblit loeme, mõistame ja rakendame. Me ei tohi kunagi unustada, et erinevalt ühestki teisest raamatust maa peal ei ole Piibel surnud tekst, mida meil on võime mõista. Nagu Heebrea kirja autor kirjutas, „Sest Jumala sõna on elav ja tõhus ja vahedam kui ükski kaheterane mõõk…“ (Hb 4:12).

MARK NELSON

Illustratsioon: tehisintellekti abil Andreas Fjodorov

ELEVANT ELUTOAS: miks traditsioonilised metodistid ÜMK-st lahkuvad?

2022. aastal lahkus ÜMK-st enam kui 2000 teoloogilises mõttes traditsioonilist metodisti kogudust USA-s. Eeldatavasti veel tuhanded lähevad nende järel, enne kui võimalus seda teha 2023. aasta lõpus otsa saab. Miks?

Sõde, mis selle tulekahju süütas, on muudatus õpetuses, mis puudutab samasooliste suhteid. Ent selle taga on teised tõsised muutused kiriku peamistes teoloogilistes põhialustes, mille üle on harva avalikult arutletud. Inglise keeles on selle kohta väljend „elevant elutoas“, mis tähendab seda, et on midagi, mis on küll silmatorkavalt ilmselge, aga ühtsuse säilitamise nimel ei tee keegi sellest juttu.

Nüüd, kui lõhenemine on alanud, on elevant nähtavaks saanud. Tom Harrison, Eesti suur sõber ja Asbury koguduse kauaaegne pastor Tulsas, tõi välja kaks põhjust, miks nende kogudus eraldus: erinev arusaam Piibli rollist ja autoriteedist, erinev arusaam Jeesusest ja Tema surma kaudu pakutavast päästest. Jørgen Thaarup, kes toetab ÜMK progressiivset arengut ning kes on kahe doktorikraadiga pastor Taani Metodisti Kirikus, loetleb meie erinevusi Piibli, Jumala, Kristuse kaudu pääste, patu, loomise ning usuelu eesmärgi mõistmisel. Et asja lihtsustada, keskendun ma järgnevas Piiblile, Jeesusele ja kiriku missioonile.

Kuidas Jumal suhtleb? Traditsiooniline vastus on, et nõnda nagu Jumal ise on isikuline, Ta ka suhtleb isiklikul viisil. Ta kõneleb meiega kui üksikisikutega ning esmajoones teeb Ta seda Piibli inspireerituse kaudu (2Tm 3:16). Oma Sõnas räägib Jumal meile iseendast ning oma plaanist meie elu jaoks. Piibli kui Jumala Sõna ülim autoriteet ja usaldusväärsus on üks Kiriku põhisammas.

250 aastat tagasi, valgustusajal aga see arusaam muutus. Üteldi, et Jumal ei kõnele mitte selgelt oma ilmutuse kaudu, vaid pigem suunab tasakesi meie inimlikku mõistust tõe poole. See arusaam kahandas oluliselt Jumala rolli Piibli inspireerimisel. Piiblit hakati enam nägema Jumalat otsivate inimeste arutlusena, kuid mõnes

valdkonnas võib see olla vale, kui nad ei järgi Jumala juhatust neis valdkondades. Näiteks kui Piibel võtab teatud moraaliküsimuse osas seisukoha, võib valgustusaja lähenemine järeldada, et see peegeldab inimlike autorite ekslikke arvamusi, mille osas meie mõistus võib otsustada, et see on vale.

Piibli autoriteedi kahandamise ja inimmõistuse ülendamisega (mis põhineb loomulikult iga kultuuri individuaalsetel kogemustel) võib kõiki Kiriku traditsioonilisi õpetusi küsitavaks pidada, kui need ei tundu meile vastuvõetavad.

Kristluse keskne sammas on õpetus Jeesusest, Tema rollist päästes ning Kiriku missioonist. Kas Jeesus on ainus tee Jumala juurde? Piibli järgi Jeesus seda uskus. „Jeesus ütles talle: „Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu." (Jh 14:6) Samuti ütles Peetrus Jeesuse kohta, et „kellegi muu läbi ei ole päästet, sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist nime, kelle läbi meid päästetaks." (Ap 4:12) Tuginedes Piibli õpetusele, on Kirik alati uskunud, et me oleme kõik Jumalast lahutatud ning et üksnes Jeesuse läbi võime saada Temaga lepitatud (Rm 3:23-24). Seetõttu on kõige olulisem osa Kiriku missioonis tuua inimesi Jeesuse juurde selles maailmas. Nõnda nagu John Wesley ütles oma jutlustajatele: „Teil ei tule teha muud kui päästa hingi."

Nagu me teame, on väide, et on olemas üksainus Tõde ning seetõttu on kõik teised uskumused mitmes mõttes ekslikud, täielikult vastuolus postmodernse kultuuriga, milles me elame. Kui Piiblis ei nähta enam inspireeritud autoriteeti (tõelist Jumala Sõna), kaotab ka Kiriku traditsiooniline õpetus oma autoriteedi ning oma praegusele kultuurilisele kogemusele tuginev inimmõistus on vaba kohandama kristlust selliselt, et see sobiks kokku tõejärgse ühiskonnaga. Just nii ongi ajapikku juhtunud.

„Kas me peame muudkui Jeesusest rääkima või on parem lihtsalt üldiselt „Jumalast" kõneleda, et saaksime teiste religioonidega paremini koostööd teha?" „Miks eestlased lähevad ja räägivad hantidele Jeesusest? Kui neil on nende oma maausk, siis milleks on neil Jeesust vaja?" Selliseid küsimusi võiksime oodata Alfa kursusel või kelleltki, kes on oma teekonda Jumalaga alles alustamas. Ometi on aga neid küsimusi siiralt küsinud väga kõrgetel ja vastutusrikastel ametikohtadel olevad, ÜMK konfessiooni lugupeetud juhid. Võimalik, et paljud, kes on otsustanud ÜMK-sse jääda, ei pruugi sellega, mis selliste küsimuste taga on, nõus olla, ent ei saa eitada, et suur mõjukas osa on kohandunud sellise arusaamaga Jeesusest, päästest ja Kiriku missioonist, mis sobitub paremini postmodernse kultuuri kui Piibliga.

Üks ÜMK ametlikest dokumentidest, mis on loodud ÜMK rahvusvahelise tegevuse suunamiseks, esitab Jeesust kui kedagi, „kelle me kristlastena tunnistame Jumala Pojaks" ning et Ta on „meie Päästja". Oluline on see, mis on siit puudu. See hoolikalt läbimõeldud teoloogiline dokument ei ütle kordagi, et Jeesus ON ainus tõeline Jumal, üksainus maailma Päästja. See ei väida kordagi, et inimkond ilma Jeesuseta on Jumalast lahutatud, ei maini kordagi pattu ega evangeeliumi kuulutamist, ohtu olla igaveseks Jumalast lahutatud, ega maini see ka taevast ega igavest elu. See on mõeldud kiriku töö suunamiseks, kuid see ei tunnista selle vaimulikku tuuma. Võrdsema ja õiglasema maailma eest võitlemise tähtsus on selgelt sõnastatud, ent piibelliku evangeeliumi süda, Johannese 3:16-18 on kohitsetud. Kristuse risti esitatakse õigustatult küll kui Jumala armastust meie vastu, kuid mitte ainsa tõhusa päästevahendina. Samamoodi on Jeesus taandatud Jumalast ja kogu loodu Päästjast heaks eeskujuks, keda me oleme otsustanud järgida, üheks päästjaks paljude võimalike seas. Misjon on taandatud keskenduma peamiselt füüsilistele, sotsiaalsetele ja ilmalikele muredele, et muuta maailma (mis on loomulikult oluline), ent kahandades selle tähtsust kuni selleni, et igavikulist vaimulikku eesmärki peaaegu eiratakse.

See on see elevant, mis on olnud pikka aega keset ÜMK-d: väga erinev arusaam selles osas, mis puudutab kõige kesksemaid ususambaid: Piiblit (kuidas Jumal meiega suhtleb); põhjust, miks Jeesus ristil suri; ning Kiriku missiooni.

Mis siis nüüd?

Selle artikli mõte ei ole näpuga näidata või meid õigustada. Hoopis vastupidi. Eesti Metodisti Kiriku jaoks on oluline, kas me kasutame seda võimalust ning vaatame peeglisse ja küsime: mida meie teeme, et jääda ustavaks sellele kutsumisele, mis Jumalal Kiriku jaoks on? Eesti Metodisti Kirik tahab jääda ustavaks Piiblile, Jeesusele ning ristist lähtuvale päästele ja misjonile. Kuid heast tahtest ei piisa. Meid ümbritseb „progressiivseks" nimetatud kultuur, mis on kindlalt eemaldumas vaimulikust muutumisest Kristuse risti kaudu, mis teeb meid enam Tema sarnaseks, ja viimas individuaalse eneseidentiteedi omaksvõtmise suunas, mis asetab keskpunkti oma mina. Meie põlvkond veedab palju enam tunde sellesse sukeldunult, (näiteks sotsiaalmeedias), kui elus, mis annab edasi evangeeliumi ristist.

Milline on meie strateegia Piibli positiivse sõnumi esitamiseks ja õpetamiseks? Milline on meie plaan Eesti Metodisti Kirikuna? Kuidas me valmistame oma inimesi ette, et nad suudaksid hingevaenlase valedele vastu seista Piibli Tõe, Jeesuse ja ristiga? Praegu on aeg järelemõtlemiseks, ent samas ka suurepärane võimalus tegutsemiseks. Meil on aeg jääda ustavaks Jumalale ja Tema Kuningriigile, olles soolaks ja valguseks tulevastele põlvedele.

MARK NELSON

Eesti Metodisti Kiriku eraldumisest Ühinenud Metodisti Kirikust

Ühinenud Metodisti Kiriku Balti- ja Põhjamaade piiskop Christian Alsted külastas 2023. aasta jaanuaris Eestimaad, et kohtuda EMK vaimulike ja koguduste juhatustega. Tallinnas, Võrus ja Jõhvis korraldatud kohtumiste eesmärk oli selgitada Eesti Metodisti Kiriku ÜMK-st lahkumise protsessi.

Eesti Aastakonverents otsustas 2022. aasta juunis 96% häälteenamusega astuda samme Ühinenud Metodisti Kirikust eraldumiseks hiljemalt 2023. aasta suvel. Kuna ÜMK kirikukorra (*The Book of Discipline*) järgi puudub võimalus kohalikel kogudustel ja piirkondadel Ühinenud Metodisti Kirikust oma varaga lahkuda, koostas piiskop Christian Alsted koos töörühmaga Põhja-Euroopa ja Euraasia Keskkonverentsi kirikukorra täiendamiseks sätted, mille alusel on EMK-l võimalik ÜMK-st eralduda. Kirikukorra täiendused kinnitati keskkonverentsi erakorralisel istungil 18. märtsil 2023.

Lahkumisprotseduurist lähtuvalt tuleb igas EMK koguduses läbi viia hääletus EMK eraldumise kohta ÜMK-st. Koguduse konverentsil, kus hääletus toimub, peab kohal olema vähemalt 30% tunnistavatest liikmetest. Hääletustulemus loetakse positiivseks, kui vähemalt kaks kolmandikku koguduse konverentsil osalevatest tunnistavatest liikmetest on EMK eraldumise poolt. 2023. aasta juunis toimuv aastakonverents kinnitab lõpliku lahkumise juhul, kui kaks kolmandikku EMK kogudustest on hääletanud eraldumise poolt.

EMK Kirikuvalitsus ja tuleviku töörühm (mille koosseisus on superintendent Robert Tšerenkov, endine superintendent Taavi Hollman, ÜMK Peakonverentsi delegaat Priit Tamm, peakonverentsi varudelegaat Mark Nelson ja superintendendi assistent Marjana Luist) tegelevad jätkuvalt sellega, et ÜMK-st eraldumisega seotud ettevalmistused saaksid tehtud: valmistatakse ette koguduste konverentsidega seotud dokumentatsiooni, tegeletakse põhikirja muudatusettepanekutega, peetakse läbirääkimisi oikumeeniliste ja rahvusvaheliste koostööpartneritega tuleviku koostöö osas jms.

MARJANA LUIST

Tuleviku töörühm on kaardistanud Eestimaa metodistide küsimused ja murekohad seoses ÜMK-st eraldumisega. Siinkohal toome välja olulisemad küsimused ja tuleviku töörühma poolt koostatud vastused.

2022. aastal otsustati aastakonverentsil, et EMK lahkub ÜMKst. Miks on kogudustes vaja hääletusi läbi viia?

Eesti Vabariigi seadusandluse järgi EMK Aastakonverentsi otsusest piisab, et ÜMK-st lahkuda. Austusest ÜMK, meie piirkonna keskkonverentsi ja piiskopi vastu ning sõbralike suhete säilitamiseks soovime ÜMK-st lahkuda, täites kirikukorra ja keskkonverentsi poolt sätestatud tingimusi.

Kuidas on jõutud sellise olukorrani, et liberaalsete asemel lahkuvad ÜMK-st konservatiivsed?

Alates 1972. aastast on ÜMK peakonverentsidel tõstatatud samasooliste laulatamise ja ordineerimise küsimus. Iga kord on traditsiooniline seisukoht saanud häälteenamuse. 2019. aastal toimunud erakorralisel peakonverentsil, mis pidi aastakümneid kestnud vaidluse lahendama, kinnitati taaskord traditsiooniline seisukoht. Kuid paljud vaimulikud ja piiskopid ei aktsepteerinud peakonverentsi hääletustulemust ja otsustasid ÜMK konservatiivset kirikukorda mitte rakendada. Kirikukord on formaalselt küll konservatiivne, aga kuna selle rikkujaid ei pidurdata ja nende kohta esitatud kaebusi ei menetleta, ei saa Ühinenud Metodisti Kirikut sisulises mõttes enam traditsiooniliseks pidada.

„Homo unius libri“ (ühe raamatu inimene) – nii iseloomustas ennast John Wesley, kes ütles, et ta uurib Raamatut selleks, et ise teada teed taevasse ja seda kuulutada ka teistele.

ÜHE RAAMATU INIMESED

See Sõna ei ole surnud kirjatäht, vaid Vaim ja Elu. Selles on Jumala vägi päästeks kõigile, kes usuvad. Metodistlik äratusliikumine oli suureks õnnistuseks seni, kui püsiti selle vaimsuse ja korra juures, millega alustati. Kahjuks on aegade jooksul aga olnud kahetsusväärseid langusi. Kuid Jumal pole siiski metodisti kirikut, seda „magavat hiiglast“, nagu Billy Graham on nimetanud, veel hüljanud.

Mind on südame põhjani rõõmustanud sõnumid Ameerika Ühendriikidest Asbury ülikoolist, kus Püha Vaim on taas äratamas oma rahvast meeleparandusele. Ärkamine on tänaseks levinud juba paljudesse teistesse paikadesse USA-s.

Jesaja 40:28 on kirja pandud julgustus meile kõigile:

„Kas sa ei tea? Kas sa ei ole kuulnud?
Igavene Jumal, Issand, on maailma äärte Looja,
Tema ei väsi ega tüdi, Tema mõistus on uurimatu.
Tema annab rammetule rammu ja jõuetule jõudu.
Poisidki väsivad ja tüdivad, noored mehed komistavad ja kukuvad,
aga, kes ootavad Issandat, saavad uut rammu,
need tõusevad tiibadega üles nagu kotkad;
nad jooksevad ega tüdi, nad käivad, ega väsi.“

Eesti Metodisti Kirikul on käes raske ja otsustav aeg. Hädasti vajame praegu seda uut elujõudu, mida Issand on tõotanud anda neile, kes rajavad oma lootuse Temale. Nende nõrkus asendub jumaliku jõuga. Jesaja 40:31 on kasutatud sõna, mida Vanas Testamendis kasutatakse ka riiete vahetuse puhul – räbalaist väärikasse ja turvalisse rüüsse.

Apostel Paulus kutsub kristlasi üles ära heitma Jumalast võõrdunud loomust ja riietuma Kristusega: *„…Pangem siis maha pimeduse teod, rõivastugem valguse relvadega! …Elagem kombekalt nagu päeva ajal…Rõivastuge Issanda Jeesuse Kristusega.“* (Roomlastele 13:12-14)

John Wesley ei tundnud niivõrd muret selle pärast, et ajaloo areenilt kaob metodistide nimi, vaid see vaimsus, millega metodistlik liikumine kord algas.

Meil on siiski veel lootust, kui järgime seda Issanda üleskutset Saalomonile: *„Ja kui siis minu rahvas, kellele on pandud minu nimi, alandab ennast ja nad palvetavad ja otsivad minu palet…“* (2Aj 7:14)

Issanda poolt tõotatud tiivad kannavad meid veel!

OLAV PÄRNAMETS
Superintendent emerituuris

Homoseksuaalsus ja soolise identiteedi küsimus on vaid kõige rohkem päevakorras olnud teema, kuid sugugi mitte ainus ega ka mitte kõige olulisem lahkhelide põhjus. Inimseksuaalsuse-teemaliste vaidluste taga on erinevad vaated Piibli autoriteedile ja Piibli tõlgendamisele. Paljud lääne riikide metodistid on läbi aastakümnete kohandunud ilmalike vaadetega ja pehmendanud evangeeliumi sõnumit, esitades kiriku põhimissioonina maailma õiglasemaks muutmist, mitte aga inimeste meeleparandusele juhtimist. Lähenemine homoseksuaalsuse teemale on sellisest ilmalikustumisest kõige nähtavam tulemus.

Nüüdseks on paljud traditsioonilistel seisukohtadel olevad metodistid ÜMK-st lahkumas, sest ainult nii näevad nad oma võimalust jääda ustavaks Pühakirjale ja täita Kiriku missiooni. 2022. aastal lahkus ÜMK-st üle 2000 konservatiivse koguduse, lisaks neile on veel paljud kogudused lahkumas 2023. aastal. Suure tõenäosusega saab 2024. aasta peakonverentsil olema liberaalidel häälteenamus ning võimalik, et kirikukorda muudetakse nii, et samasooliste laulatamine ja ordineerimine muutub ka kirikukorra järgi aktsepteeritavaks. Võib juhtuda, et pärast 2024. aasta peakonverentsi saab koguduste lahkumine koos varaga olema oluliselt keerulisem või võimatu.

Kas pärast ÜMK-st lahkumist jätkab EMK iseseisva kirikuna või liitub Globaalse Metodisti Kirikuga?

Kuna lahkumisprotsess nõuab palju aega ja tähelepanu, keskendume esialgu sellele ning alles siis, kui oleme ÜMK-st eraldunud, hakkame terve kirikuna arutama edasiste sammude ja valikuvõimaluste üle. Pärast ÜMK-st lahkumist jätkab EMK tegutsemist lähtuvalt oma põhikirjast, EV seadustest ja hetkel ÜMK-s kehtivast kirikukorrast kuni ajani, mil me kas ühineme mõne teise konfessiooniga või jõuame otsuseni jääda iseseisvaks ja koostame oma kirikukorra. Meie usu alused ja teoloogiline identiteet ÜMK-st lahkudes ei muutu. Nende säilitamise soov ongi põhjus ÜMK-st lahkumiseks.

Millisena näevad meid teised?

Minu jaoks iseloomustab metodiste eelkõige oikumeenia ja avatus. Kasvõi see, et metodisti armulauale on kõik kristlased oodatud. Aga ka teistest kirikutest pärit inimestega suhtlemisel on hästi suur avatus ja vastuvõetus. Olen seda ise väga palju kogenud. Aldersgate'i grupp on üks suurepärane näide sellest. Mulle ausalt öeldes meeldib väga ka metodisti teoloogia: armulaud, eelarm, ristimise kontseptsioon, pühitsuselu. Mulle tundub, et igasugune koolitamine on samuti oluline osa metodisti kiriku tööst. Olen palju olulisi vaimulikke asju õppinud metodisti kirikus, ka oma vaimuliku kutsumuse – eestpalvetöö – osas olen põhilised asjad õppinud just metodisti kirikus. Minu jaoks on olnud väga oluline Aldersgate'i palveteenistuses osalemine – olen saanud selles töös kaasa teenida, aga ilmselt olen selle kaudu enda jaoks veel rohkemgi saanud kui olen teeninud. Lisaks on olulised ka kõik need imelised sõbrad, kes on metodistid. Metodisti kirik on suureks õnnistuseks, teeb elu nii palju ilusamaks ja rikkamaks.

Sergei ja Ave. Foto: erakogu

AVE KOVALJOV
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
Tartu Maarja Kogudus

Kaire Lotamõis. Foto: erakogu

Minu silmis on Eesti Metodisti kirik väike, aga tubli – nagu Aatomik. Sõbralikku koostööd teevad eesti ja vene kogudus. Metodistid on põhimõttekindlad, aga samas väga inimlikud ja teistega arvestavad. Ma ei ole kunagi kogenud mingit hierarhiat suhtumises – olgu vestluskaaslaseks kas koristaja, sekretär või superintendent. Kõik on alati ühtemoodi viisakad ja lugupidavad. Metodisti kirik ja teoloogiline seminar tegutsevad vaikselt ja ilma suurema avalikkuse tähelepanuta. Võib-olla oleks mõnikord siiski hea ka laiemat avalikkust teavitada toredatest tegemistest ja üritustest! Metodisti kirikul on väga tugev noorte- ja lastetöö, korraldatakse palju laagreid. Lisaks tegeletakse rehabilitatsiooniga ning on erinevad organisatsioonid, mis aitavad hättasattunuid. Väga praktiliselt ja pühendunult aidatakse Ukraina põgenikke – alates majutuse pakkumisest, laeval neid külastades, psühholoogilist tuge pakkudes, nii toiduabiga kui ka erinevate nendele suunatud üritustega. Metodisti kirikul on väga hea potentsiaal. Loodan südamest, et metodisti kirik kasvab veel suuremaks ja teie head teod ja hea sõnum jõuavad veel rohkemate inimesteni.

KAIRE LOTAMÕIS
Eesti Evangeelsete
ja Vabakoguduste Liidu
Tallinna Missio Kogudus

Tänapäeva kirikud on ikka soovinud ajaga kaasas käia ja püüdnud kaasa minna elujõuliste ning innovaatiliste uuendustega. Olgu selleks kaasaegsemad tehnilised vahendid kirikutes, uudsem ja inimesi aktiivsemalt jumalateenistusse kaasav teenistuslik vorm, kohanemine antud kultuuriruumilise asukoha ja inimestega jne. Kõik selleks, mis aitaks inimestel paremini jõuda isikliku suhteni Jeesuse Kristusega, meie Õnnistegijaga. Kuid igas ühiskonnas on ka lisaks paljudele positiivsetele mõjudele ka neid mõjusid, mille eest Jumal tahab kaitsta kõiki inimesi, kuid eelkõige oma kogudusi.

Vastasleer püüab avaldada oma vastumõju, tungides omakorda üsna meelevaldselt kogudustesse ja kirikutesse, püüdes esmalt evangeeliumi ümber kujundada ja seejärel moonutada Jumala tahet kristlikust elust. Tulemuseks on olukord, kus Isa, Poja ja Püha Vaimu Kolmainsus ning evangeeliumi sõna on vahetatud „kõike salliva ja sotsiaalse õigluse kolmainsuse" vastu. Liberaalsed jõud ja ka liberaalsed kirikud kipuvad määratlema end uutele ideedele ja kaasaegsetele elusuundadele avatumana ning vähem võtma sõnasõnalisena Piibli tõde oma usutõdede tõlgendamisel.

2Jh 1:9 on öeldud: *„Ühelgi, kes astub üle Kristuse õpetusest ega püsi selles, ei ole Jumalat. Kes püsib Kristuse õpetuses, sellel on nii Isa kui ka Poeg."*

Valik, mille on teinud Eesti Metodisti Kirik, näitab seda, et palju on siiski meie hulgas neid, kes jäävad seisma terviklikule Piibli sõnale, on püsivad ja ustavad usus Kristusele Jeesusele.

„Pane tähele iseennast ja õpetust, jää kõigesse sellesse püsima, kui sa seda teed, siis sa päästad enda ja need, kes sind kuulavad." ütleb Paulus 1Tm 4:16.

Rm 12:1-2 *„Nüüd, vennad, kutsun ma teid üles Jumala suure halastuse pärast tooma oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks; see olgu teie mõistlik jumalateenistus. Ja ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meele uuendamise teel, et te katsuksite läbi, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik."*

Margit ja Janek. Foto: Triin Veinmann

Meie kõigi kohus on läbi katsuda ja uurida, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik. Nii näeme ka seda meie, et olete teinud tõesti Jumalale meelepärase valiku ning edasi saame minna jätkuvalt oikumeenilises ja osaduslikus koostöös omavahel ja seda kõike Püha Vaimu väes, Jumala kiituseks ja auks. Nii näeme ka just isiklikul tasandil jätkuvalt väga meeldiva koostöö jätkamist ning käsikäes üksteist toetades Taevase Jeruusalemma poole liikumist.

JANEK JA MARGIT JÄRVEOTS
Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu Leisi Baptisti Kogudus

Janeki ja Margiti poolt koostatud täispikka teksti saate lugeda selle QR koodi abil.

Rändav kirikuvalitsus

EMK kirikuvalitsus korraldas oma novembrikuise koosoleku Aseri metodisti kirikus. Põhjuseks oli soov kohtuda Aseri ja selle palvepartnerkoguduse Kunda pastori, juhatuse liikmete ja aktiiviga. Kohtumisel jagati infot koguduses toimuva kohta ning räägiti koguduste muredest ja rõõmudest. Jutuajamise käigus puudutati ka väga praktilisi murekohti, millele kirikuvalitsus koheselt oma nõuga reageerida sai.

Kui varem olid sellised kohtumised koguduste või struktuuriüksuste esindajatega pigem harvad, siis alates möödunud aasta novembrist on kirikuvalitsus kohtunud kas mõne koguduse või struktuuriüksuse esindajatega igal koosolekul. Detsembrikuine koosolek toimus Haapsalu metodisti kirikus, kuhu kogudustega kohtumise ajaks olid kohale tulnud ka esindajad Pärnu Agape kogudusest, mis on Haapsalu palvepartnerkogudus. Jaanuari koosolek toimus tavapärases kohas – Tallinna metodisti kirikus, kuid sel korral oli koosolekule kutsutud Tallinnas tegutseva Tähetorni lastekeskuse esindus, et arutada selle organisatsiooni tuleviku teemadel. Veebruari koosolek korraldati Tartu Püha Luuka kirikus ja kohtuti Tartu koguduse liikmetega. Märtsis oli koosolek taas Tallinnas ning selle raames kohtuti Uue Alguse koguduse ja nende poolt rajatud abikeskuse esindajatega.

Kirikuvalitsuse liikmete sõnul

KV Haapsalus.

Kirikuvalitsuse kohtumine Aseri ja Kunda esindajatega.

Tartu esindus ja KV.

KV kohtumine Tähetorniga.

Fotod: EMK pildikogu

Piiskop kohtumas Lõuna-Eesti koguduste juhatustega.

Piiskop Ida-Virumaal.

toovad sellised kohtumised kogudusi ja struktuuriüksusi kirikuvalitsusele lähemale, aitavad paremini mõista koguduste ja allüksuste olukordi ning tutvuda nende metodistidega, kellega varem ei ole kohtutud.

Kohtumistel on olnud mõnusaid vestlusi, kuulatud põnevaid lugusid, kogetud ehedaid emotsioone, jagatud kogudustes juhtunud naljakaid juhtumeid, aga ka valupunkte. Sarnaseid külastusi ja kohtumisi soovib kirikuvalitsus korraldada edaspidigi selleks, et tutvuda koguduste toimekate inimestega, kuulda koguduste muredest, rõõmudest, unistustest ning ühises arutelus otsida probleemidele lahendusi. Traditsiooniks saanud ühises lõpupalves usaldatakse kõik Taevase Isa hoolde, kes kannab hoolt oma Kiriku eest.

MARJANA LUIST

Metodistide veebikohtumised

Koroonaaegsete piirangute tõttu käima saanud veebisündmused on tõestanud oma efektiivsust erinevates piirkondades olevate inimeste kokku toomisel. Kuna EMK kogudused asuvad üle Eesti ja ühte geograafilisse punkti kokku saamine eeldaks paljudelt tundide viisi sõitmist, on mitmete ürituste korraldamisel mindud üle veebi. Üheks selliseks sündmuseks on veebinar.

2021. aasta jaanuaris alguse saanud veebinare on sellest ajast alates korraldatud ajakirja Koduteel iga numbri ilmumise järel. Järjekorras 9. veebinar toimus 22. jaanuaril 2023 Zoomis ja kandis nimetust „Püha Koda“. EMK superintendent Robert Tšerenkov ja EMK meediatöö koordinaator Naatan Hollman vestlesid teemal, kas kirik veebis on pühakoda, mis on kirikus käimise mõte ja kas kirik peakski kolima veebi. Esimest korda toimus peakõnelejate vestlus EMK Tallinna koguduse värskelt valminud stuudiost.

Kõikide veebinaride salvestused on järelvaadatavad EMK veebilehel sündmuste rubriigis.

Järgmine veebinar toimub 30. aprillil kell 18 Zoomis.

Veebinar oma ülesehituselt on pigem õpetliku ja arutleva sisuga. Selleks, et luua võimalus info vahetuseks ja murede-rõõmude jagamiseks, kutsus kirikuvalitsus ellu veel ühe veebisündmuse, mis sai nimeks meto-õhtud. Esimene info jagamise õhtu toimus 26. jaanuaril 2023. Kirikuvalitsus jagas infot oma tegemiste, kirikus toimunu ja eelseisvate sündmuste kohta. Gruppides, mis olid jaotatud nii, et igas grupis oli üks kirikuvalitsuse liige, said osalejad jagada seda, mis on toimumas kogudustes. Sarnaseid info vahetamise meto-õhtuid plaanib kirikuvalitsus korraldada kord kvartalis. Järgmine toimub 20. aprillil kell 18 Zoomis.

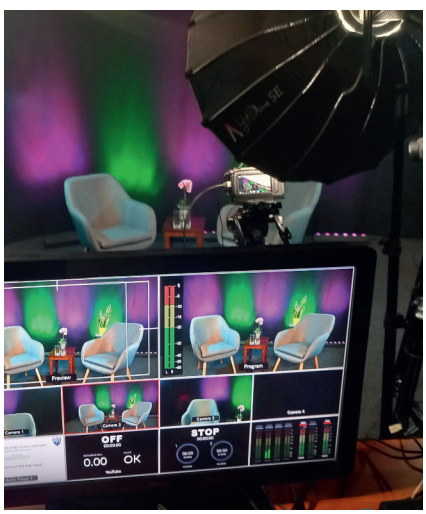

Täpsem info veebinaride ja meto-õhtute kohta pannakse üles EMK kodulehele www.metodistikirik.ee, EMK Facebooki lehele https://www.facebook.com/metodistikirik/ ning saadetakse EMK vaimulike ja ilmikute e-maili listidesse. Kui soovid, et sinu e-maili aadress lisataks ilmikute listi, palun anna sellest teada aadressil keskus@metodistikirik.ee.

MARJANA LUIST

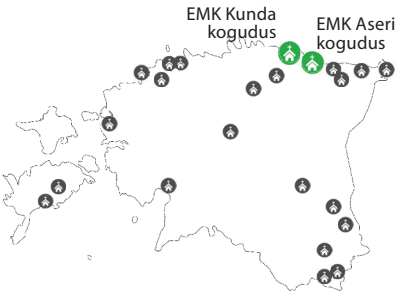

Sõpruskogudused - ASERI ja KUNDA

Aastakonverentsil 2022 kuulutati välja uued palvepartnerkogudused. Me saime teada, et Aseri kogudus ja Kunda kogudus on palvepartnerid. Alustasime kohe ühiüritustega, et toetada rohkem üksteist. Aseri kogudusest ja pastoriperest oli artikkel 2022. aasta juunikuises ajakirjas, nüüd on aeg tutvustada teile Kunda Betaania kogudust ja selle pastorit.

Kogudus asutati Kundas 1925. aastal. See tegutses vaid kolm aastat ning seejärel ühinesid koguduse liikmed Rakvere kogudusega. Taasasutamise koosolek peeti 1994. aastal. Sellest ajast alates on töö Kundas toimunud vene keeles. Uue pastori abiga on Kunda kogudus oma tegevustes saamas uut hoogu. Korraldatakse jumalateenistusi, viiakse läbi hingehoidlikke vestlusi ja tegutsevad kodused palvegrupid. Koguduse töösse on kaasatud täiskasvanud ja eakad ning tegeletakse noortetöö käivitamisega (www.metodistikirik.ee/kogudus/kunda-betaania-kogudus/)

Lubage teile, lugupeetud lugejad, pakkuda lugemiseks väike intervjuu Kunda Betaania koguduse pastori Olegi Tservonõi ja tema abikaasa Lilijaga.

Kui kaua olete olnud koos Issandaga ja kas saaksite meiega jagada oma esimesi vaimulikke kogemusi kristlikus elus?

OLEG, LILIJA: Oleme olnud Issandaga rohkem kui 30 aastat. Meie esimesteks kogemusteks oli tõdemus, et oleme täiesti uued ja teistsugused inimesed, puhtad ja andeks saanud, me oleme Jumala lapsed ning meie puhtalt lehelt algav elu saab täidetud uue ja puhta tähendusega ning olema täis õnnistusi.

Oleg, enne Kundasse pastorina teenima asumist tegelesid sa „kullaga“ seotud töövaldkonnas – palun, räägi meile sellest.

OLEG: Jah, ma teenisin „Kuldajastu“ teenistuses – see on pensionieelistele inimestele suunatud töövaldkond Tallinna venekeelses koguduses. Teenisin selles tööharus 15 aastat. See on hämmastav ja õnnistatud töö. Kogunesime kirikus igal 3. pühapäeval osaduseks, kus igaüks sai jagada seda, mis tal jagada oli: tunnistusi, laule, kogemusi jne. Tegime Kuldajastu kooriga väljasõite teistesse kogudustesse. Kuldajastu seltskond korraldas ühiselt ka reisi Iisraeli. Abistasime eakaid ka kodudes.

Millised mõtted valdasid sind hetkel, kui sulle tehti ettepanek võtta vastu pastori koht Kunda koguduses?

OLEG: Esiteks mõtlesime abikaasaga, et see on väga suur vastutus nii Jumala kui inimeste ees. Muidugi mõtlesime ka sellele, et tuleb hakata sõitma üsna kaugele. Kuid sellest teenimisest on raske keelduda, sest kui see on Jumala kutse, siis Tema kutse vastu minna ei taha... Lõpuks kinnitas meie mõtteid üks õde, kes nägi ühel palveteenistusel nägemust minu teenimisest, millest ta isegi ei teadnud. Pärast seda kadusid kõik küsimused.

Kuidas alustasite oma teenimist Kundas ja millised on plaanid?

Meie teenistus algas väga raskel ajal. See oli pandeemia aeg. Rahvakogunemised olid keelatud. Sel ajal rentisime ruumi endises lasteaia hoones, kuid pandeemia ajal suleti see maja ja me ei saanud enam jumalateenistusi pidada. Kodus olles tuli telefoni teel suhelda nii palju kui võimalik. Kuid isegi piirangute lõppedes kogesime ebamugavust, kuna lasteaia hoones toimusid mõnikord naaberruumides muud üritused, mis raskendasid jumalateenistuse läbiviimist. Seetõttu otsustati leida teine asukoht. Mis puutub plaanidesse, siis jätkame Jumala

Fotod: erakogu

Lilija ja Oleg.

Dmitri (Aseri pastor), Ukraina piiskop Valeri, kes lahkus veeburaris igavikku, Oleg (Kunda pastor).

teenimist oma võimaluste ja võimete piires.

Kas saaksite meiega jagada oma lemmik-piiblisalme?

OLEG: Minu lemmik-piiblisalm on Luuka 6:31, see salm on mulle elus eeskujuks, kuidas kogu elu jooksul käituda. Samuti Ilmutuse raamat 2:7, 11, 17; 3:5, 12, 21. Need kohad julgustavad mind alati edasi minema.

LILIJA: Minu lemmiksalm on Luuka 21:19. See salm aitab mul elus edasi minna.

Küsitlesid: IRINA ja DMITRI SEMJONOV
Aseri kogudusest

Meie palvepartnerkogudus Kundas on väike, aga väga suure südamega ja nende elu on väga pühendatud Jumalale. Usume, et Jumal õnnistab seda tööd, mis praegu Kundas toimub.

Armastavad südamed ja soojad ahjud RÄPINAS

Räpina koguduse lugu sai alguse Jumala järele igatsevatest kohalikest kristlastest, kes hakkasid kogunema Richard Udso kodus. Seal oli nii Jaanimõisa baptistikoguduse liikmeid kui ka Tartu metodistikoguduse noori. 1981. aastal pöördus usule Olavi Ilumets ja Jumal juhatas ta elama Räpinasse, kus ta hakkas koos abikaasa Maiega külastama Udso majas toimuvaid osadusaegu. Ühel hetkel otsustas Richard Udso panna müüki osa oma majast ja seal koos käinud usurahvas otsustas: selleks, et neil oleks jätkuvalt koht, kus koos käia, tuleb esimene korrus ära osta. Kogudus ei olnud veel ametlik ja nõukogude ajal ei olnud võimalik nagunii kogudusele hooneid osta, seetõttu oli ametlikuks ostjaks õde Ester Kolpakov.

1986. aastal registreeriti Räpina kogudus Tartu metodistikoguduse filiaalina ja Olavi pühitseti seal teenivaks diakonis. Esialgu teenis kaasa ka Jaanimõisa pastor vend Luik, kuid aja jooksul jäi tema kõrvale. Koguduse ametlik registreerimine esialgu ei õnnestunud, kuid alla ei antud. Kutsuti ametnikud tuletõrjest ja sanitaarepidemioloogia jaamast, et nad kinnitaksid hoone vastavust tingimustele. Kui seni ei olnud nad andnud oma allkirju vastavatele dokumentidele, siis nüüd kõlas neist ühe suust: „Kes olen mina, et saan keelata inimestel Jumalat kummardada!“ ja mõlemad andsid oma kinnituse, et maja vastab tingimustele. 1987. aastal olid lõpuks kõik dokumendid koos ja need viidi usuasjade volinikule ning jäädi ootama vastust koguduse registreerimise soovile. Kuid selle asemel kutsuti registreerimist organiseerinud diakon Olavi Ilumets sõjaväekomissariaati ja saadeti koheselt Tšernobõli tuumakatastroofi tagajärgi likvideerima. Mõne kuu pärast naastes läks ta ametnikult koguduse registreerimisprotsessi kohta uurima. Selgus, et usuasjade volinik oli vahepeal vahetunud ja uus ei teadnud taotlusest midagi ning andis soovituse kõike uuesti alustada. Jällegi ei andnud Olavi alla ja otsis üles endise ametniku, kes mäletas koguduse poolt esitatud dokumente. Olavi nõudis julgelt, et olgu järgmiseks päevaks uue ametniku laual. See ka juhtus ja kogudus sai lõpuks ametlikult registreeritud. Koguduse sünnipäevaks peetakse kuupäeva 16. märts 1988.

Foto: A. Parmson

Räpina jumalateenistus endises hoones.

Esialgu puudus Olavil soov teenida kogudust vaimulikuna. Ta püüdis leida sellesse ametisse teisi mehi, kuid Jumal näitas oma kutsumist ja veenis teda. Lõpuks andis ta oma nõusoleku ja ta ordineeriti Räpina koguduse vaimulikuks. Tema sõnade kohaselt oli tal palju abi vanast vennast 92-aastasest Eduard Lohvist, kes oli kolinud Saaremaalt Räpinasse. Eduard võttis oma südameasjaks Räpina koguduse aia kujundamise. Tema poolt jõudsid sinna näiteks nii sillake kui ka purskkaev.

Lisaks Olavi Ilumetsale on Räpina kogudust aastate jooksul teeninud Rein Laaneser (2002-2008), Andrus Kask (2008-2010) ja Ele Paju (alates 2010). Jumal on jätkanud oma alustatud töö ellu viimist läbi iga Räpinas teeninud vaimuliku. Olavi sai nägemuse sellest, et kogudusehoonet tuleb laiendada, kuid ellu viisid selle juba järgmised inimesed. Kõik pastorid on ääretult tänulikud armsate, hoolivate ja teenivate koguduseliikmete eest, kes on olnud suureks toeks oma pastorile. Jumalateenistust läbi viima minnes on alati ruum valmis ja tuba soe. Oma karjaste eest kantakse Räpinas hoolt ja kantakse nende koormaid nende andidega, mida Jumal koguduse liikmetele andnud on.

Räpina koguduse oluliseks ja pikaajaliseks traditsiooniks on ühised ekskursioonid ja väljasõidud. Olavi ajal käidi Lätis ja erinevates Eestimaa linnades. Pastor Elega koos käidi Soomes, külas sõpruskogudusel, regulaarselt on Viitkal ja Võrus käidud. Teeniti kogudustes ja tutvuti erinevate paikadega.

Kaasa võeti ka sõpru ja tuttavaid, kes ei tundnud Jumalat. Räpina on üks aktiivsemaid metodisti kogudusi suvekonverentsil osalemises. Autod ja bussid pannakse rahvast täis ning ollakse ustavalt igal aastal kohal. Kuid Jumalat on käidud teenimas ka ümberkaudsetes paikades – Moostes, Võõpsus, Otepääl, Võrus, Viitkal jne.

Üks väljasõitude eestvedajaid on Jaan Lodi. Kogudusekaaslased mäletavad, kuidas üks ustav vend oli ta kuskilt purjusolekus üles korjanud ja kirikusse toonud. Ta sai oma probleemidest vabaks ja sai Jumalalt kutsumuse tuua Jumala juurde ka teisi samasuguste probleemidega inimesi.

Rein Laaneser toob oma vaimulikuks olemise perioodist välja Alfa ja Jüngri kursuste korraldamise, mille läbi kogudus kasvas vaimulikult tugevamaks. Kogudust külastasid Läti ja Soome evangelistid, kellega koos korraldati evangeelseid üritusi. Lastele toimusid laagrid ja rõõmurallid. Koostööd tehti väga paljude ümberkaudsete kogudustega. Kirikuhoone remontimisel olid suureks abiks sõbrad Ameerika partnerkogudusest. Lõbusa seigana meenutab ta, et ameeriklased ei julgenud katust värvima minna ja siis seoti nad julgestuseks korstna külge kinni.

Räpina koguduse pikaaegne pastor Ele Paju ütleb koguduse viimaste aastate kohta: „Oleme kui kõrberännakul teel tõotatud maale. Kuna endine Vabaduse tänava hoone vajas kapitaalset renoveerimist ja osaliselt ka ümberehitamist, et vastata tänapäeva normidele, siis olime pikalt palvetamas ja otsimas võimalikke lahendusi. Käisime vaatamas mitmeid maju, tegime kalkulatsioone ka olemasoleva hoone ümberehitamiseks. Mäletan hetke, kui kohalik ettevõtja astus pärast jumalateenistust kirikusse ja ütles: „Pastor, mul on sulle üks maja välja pakkuda. Ma juba tingisin ka väga hea hinna!“ Uue hoone asukoht on väga hea, see on „kirik keset küla“. Tegemist on majaga, mis oli algselt ehitatud vennastekoguduse palvemajaks Pindi külla, kuid venestamise käigus transporditi see Räpinasse ja kasutati Räpina Tarbijate Kooperatiivi ametihoonena. Selle maja renoveerimine vajab palju rahalist ressurssi ja ka teadmisi. Hetkel otsib kogudus inimest, kes oleks valmis võtma projektijuhi rolli ja teenima Räpina kogudust oma ehitusalaste teadmistega. Uus hoone on toonud juba praegu kokku kristlasi üle Eesti. Talgupäevadel on osalenud metodisti kiriku liikmeid väga erinevatest Eesti kogudustest.“

Praegu tegutsetakse renditud ruumides Koiva majas, kus tegutsevad ka erinevad kohalikud asutused ja toimuvad kultuurisündmused. Nädala sees viiakse läbi piiblitunde ja pühapäeviti toimuvad jumalateenistused. Erilisena toob Ele välja koroonaaja – kui paljud kogudused kolisid sel perioodil üle internetti, siis neil ei olnud see võimalik. Pastorina kirjutas ta sel ajal oma jutlused igal nädalal üles, printis need välja ning viis need koos kas šokolaadi, sidruni või muu üllatusega koguduse liikmetele postkasti.

Räpina koguduse pastorite ja liikmete meenutuste põhjal kirja pannud Triin Tarendi.

Koguduse liikmete ja Olavi Ilumetsa meenutusi saad vaadata Aivo Parmsoni poolt üles filmitud videotest nende QR koodide abil.

Märtsi alguses avati Räpina metodisti koguduse pikaaegse liikme Aivo Parmsoni fotonäitus nimega „Iga pilt räägib oma loo“. Räpina Loomemajas on valik kinomehhaanikuks õppinud Aivo 30 tööaasta jooksul tehtud piltidest. Hobifotograafina alustas ta piltide klõpsimist juba 43 aastat tagasi. Aivo on väga hoolsalt kõik oma tehtud pildid alles hoidnud. Praeguseks on tal arhiivis pisut üle miljoni foto. Metodisti kiriku ajalukku läheb Aivo kindlasti nii oma panuse tõttu Räpina koguduses kui ka suvekonverentside üldpiltide fotograafina.

Me ei näe enda elus alati teenimistöö
kuid toetudes Jumala Sõnale, teame,
istutab, kes kastab – siis Jumal laseb

„Mina istutasin, kuid Jumal lask

Lastekeskus Tähetorn on aidanud toimetulekuraskustes perede lapsi 23 aastat. Me ei tea kõikide laste kohta, mis valikuid nad on elus teinud ning milliseks on nende elu kujunenud, kuid iga lapse südamesse on siin aastakümnete jooksul külvatud seeme ning usume, et see toob omal ajal vilja. Oleme Jumalale tänulikud, et paljude laste elus oleme näinud, kuidas istutatud seeme on hakanud kasvama. Meid rõõmustab, kui lapsed hea meelega tulevad lastekeskusesse, võtavad osa kiriku laagritest, teismeliste kodugruppidest, küsivad õhinaga, et millal on kirikus järgmised üritused. See on Jumala arm – näha, kuidas kaks lastekeskuse tüdrukut on juba kiriku pühapäevakooliõpetajad ning aitavad koguduses kaasa, et ka teised lapsed õpiksid tundma Jeesust. Külvatud seeme on hakanud õitsema ning nüüd nad külvavad seda teiste ellu. Üks neiu, kes on kunagi käinud lastekeskuses, soovib võtta enda hoole alla teismelise, kes viimastel aastatel käib lastekeskuses ning kelle ema hiljuti suri narkootilisete ainete tarbimise tõttu. Ta helistab ja palub, et õpetaja palvetaks tema eest, kui ta on tegemas sellist tähtsat otsust. Me näeme igapäevases töös, kuidas lapsed avanevad, muutuvad rõõmsamaks, hakkavad tegema vahet, mis on hea ja mis on halb, õpivad nägema põhjuse-tagajärje seost. Lastekeskus Tähetorn on eeskätt Põhja-Tallinnas elavate toimetulekuraskustes perede lastele, kuid osad lapsed tulevad ka teistest linnaosadest nagu Lasnamäelt, Mustamäelt ja kaugemaltki. Nad on nõus sõitma pikemat teed, et olla kohas, kus

s lõpptulemust või valmis vilju,
, et kui igaüks teeb oma osa – kes
kasvada.

Apollos kastis,
is kasvada.“
(1Kr 3:6)

nad tunnevad ennast turvaliselt ja armastatuna. Nad teavad, et siin on alati inimesed, kes neid ära kuulavad, neist hoolivad ja neid aitavad, isegi kui teatud asjades veidi noomivad ja õpetavad, on see tehtud siira armastusega. Lastekeskuse lapsed ise hindavad samuti seda abi, mida saavad.

„Kui ma lastekeskusest ei oleks abi saaanud, oleksin juba mitu korda koolis istuma jäänud ja mul poleks üldse siis vaba aega, sest oleksin ainult õppinud, kuid hakkama poleks ikka saanud. Mulle meeldib siin ka vaba aega veeta.“ 12a OLLE

„Oleksin vist ilma abita viienda klassi asemel teises.“ 11a LIISA

„Mulle meeldib lastekeskuses kõik, meeldib, et aidatakse õppida, meeldivad töötajad, meeldib lihtsalt olla, siin on nii hea... ja meeldib asju saada.“ 10a NIKA

Asbury vabatahtlikega septembris 2022.

Suvelaager 2022.

Fotod: Tähetorni pildikogu

Viimase poole aasta jooksul on lastekeskuses toimunud mitmed muudatused. 2022. a maailmas aset leidnud sündmused mõjutasid oluliselt ka lastekeskuse tegevust. Lastekeskus üüris ruume aadressil Kopli 30a, kus soojustus tuli hoovis asuvast gaasikatlast. Gaasi hinna tõusust tulenevalt kerkisid küttearved neli korda suuremaks ning selliste arvetega polnud võimalik oma tegevust jätkata. Kõigele lisaks tekkis gaasikatlas rike, mille tõttu polnud seda enam võimalik kasutada. Mõned kuud õliradiaatoritega kütta soojustamata kivimaja osutus keeruliseks ning novembrikuus oli lastekeskus sunnitud kolima teistesse ruumidesse. Põhja-Tallinna Linnaosa Valitsus pakkus rendipinnaks Erika 5a ruume, mis asuvad kunagise ühiselamu esimesel korrusel. Kolimine läks väga keeruliseks, kuna samal ajal pidi ka lastega tegelema, neid toitma, õppimises aitama. Uues kohas oli vaja värvida kõik ruumid – seinad ja laed ning välja ehitada kööginurk, tuues sinna vee- ja kanalisatsioonitorud. Oleme väga tänulikud eelkõige EMK Tallinna koguduse liikmetele, kes aitasid kaasa nii kolimisel kui ka remonttöödes. Uues kohas on küll pind väiksem, kuid see oli ainuke koht, mida oli võimalik madala rendihinnaga saada ning oleme tänulikud selle eest, et on koht, kus saame tegevust jätkata.

Veebruarikuus toimusid muudatused Lastekeskus Tähetorni MTÜ liikmete ja juhatuse koosseisus. MTÜ liikmeteks astusid veel viis liiget ning MTÜ koosolekul andsid endised juhatuse liikmed Regina Multram ja Taavi Hollman teatepulga üle uutele juhatuse liikmetele Marjana Luistile ja Riin Pärnametsale. Oleme väga tänulikud Reginale ja Taavile nende suure panuse eest lastekeskuse töösse enam kui 10 aasta jooksul ning palume Jumala juhtimist ning jõudu Marjanale ja Riinule.

VERONIKA FJODOROVA
Tähetorni lastekeskuse tegevjuht

Tiit Henno oli Kuressaare Metodisti Koguduse pastor aastatel 1976-2006.

In Memoriam TIIT HENNO

28.04.1953 - 30.06.2006

Ta sündis Tallinnas 28.04.1953 Aino ja Gustav Henno neljanda lapsena. Vaatamata kitsastele oludele, valitses kodus jumalakartlik ja palvemeelne õhkkond. Nii koges Tiit juba lapsena mitmeid palvekuulmisi ja vanemate toetavat armastust. Juba nooruses andis ta oma elu Jumalale ja koges Taevaisa juhtimist oma eluteel.

Vaatamata nõrgale tervisele, oli Tiit alati rõõmsameelne ja positiivne. Näiteks, kui midagi kukkus maha, tavatses ta öelda: „Tänu Jumalale, et gravitatsiooniseadus ikka toimib!“ Ta armastas kõiki, leidis inimestes ikka midagi head ega rääkinud kellestki halba. Küllap oli see sellepärast nii, et ta väga armastas Jeesust. Üks linnaametnik olevat kord tema kohta öelnud, et see Tiit Henno on üks hunnik armastust. Tiit armastas ka oma väikest karja. Kohusetundlikult külastas ta koguduse vanakesi, kes said rõõmustatud, kui karjane neid koos abikaasaga vaatama tuli.

Kui sündisid lapsed Hando (1982) ja Hela (1984), siis võeti ka nemad sageli kaasa. Lisaks sai käidud vanadekodus ja haiglas teenistusi pidamas. Tänu Jumalale nende võimaluste eest! Tiit usaldas väga oma kallist Taevaisa ja sai nii mõnigi kord juhatust ja abi Sõna kaudu. Näiteks üks imeline juhtimine toimus aastal 1980, kui Tiit ja Heli olid puhkusereisil jõudnud Moskvasse. Soov oli edasi Musta mere äärde jõuda, aga pileteid oli raske saada. Mida edasi teha? Palvetades ja piiblit avades tuli selge vastus: „Jah, te lähete rõõmsasti välja ja teid tuuakse rahus. Mäed ja künkad rõkatavad rõõmust teie ees ning kõik väljapuud plaksutavad käsi. Kibuvitste asemel kasvavad küpressid, nõgeste asemel kasvavad mürdid. See sünnib Issanda auks igaveseks, hävimatuks märgiks.“ (Js 55:12-13). Ja nii ka läks: nad nägid mägesid, küpresse ja võrratut lõunamaist loodust, kogesid Jumala erilist hoolt ja jõudsid rahuga tagasi kodumaale.

Tervis ei olnud Tiidul kuigi tugev ja kannatas mõnigi kord tugevamaid peavalusid, aga ka nendes raskustes koges ta Jumala ligiolu. Ta tavatses öelda, et mõistab nüüd kannatajaid palju paremini.

Tiit armastas väga lapsi. Oma lastele jutustas enda mõeldud põnevaid lugusid ja piibliteemalisi jutte ning mingil perioodil tegi ka koguduses lastetööd viltpiibli abil. Tiit ei teinud vahet inimeste vahel ning ka kõige viletsamad said temalt abi ja toetust.

Rõõmu valmistas tütre Hela pöördumine. Sellega täitus üks prohveteering, kus öeldi, et su tütar tunnistab varsti sinu kõrval.

Kui ühel kevadel avanes võimalus sõita Soome, oli Tiidul operatsioonijärgne depressiooni periood. Siiski julgustas Jumal ühe koguduse õe kaudu Tiitu sõitma. Soomes viibides, suurel nelipühi konverentsil teatas koosoleku juhataja, et ühel õel on sõnum Jumalalt. Selle sisu oli umbes selline: „Siin on keegi… kui sa tagasi lähed, kinnitab Jumal sind, tervendab ja tarvitab sind.“ Tiit tundis, et sõnum on talle ning sama kinnitas ka seal viibiv vend Popov.

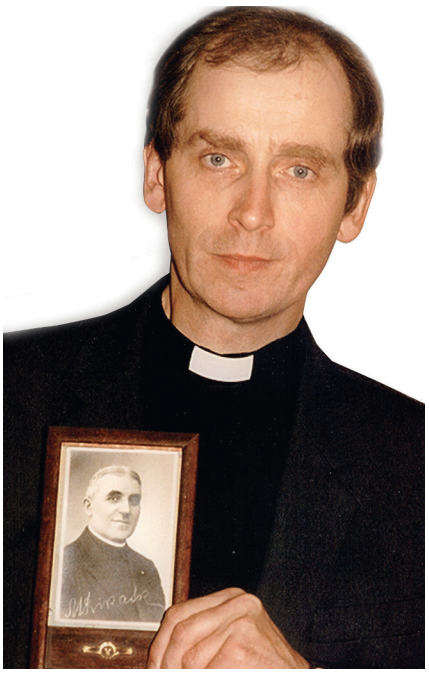

Fotod: erakogu

Tuli veel mõnest operatsioonist läbi minna ja avanes ka võimalusi tunnistada Jeesusest. Palatis viibis üks õnnetu 19-aastane noormees mootorrattaõnnetuse tagajärjel tekkinud selgroovigastusega, kellele Tiit sai palju Jeesusest rääkida. Ühel päeval tuli üks 43-aastane palatikaaslane Tiidu voodi juurde ja palus, et ta räägiks talle Jumalast. Paari päeva pärast lahkus mees igavikku.

Kord külastas Tiitu haiglas soome abielupaar, kes palvetas tema eest ning peale seda algas paranemine ning jõud taastus. Jumal oli kinkinud palju ustavaid ja väsimatuid palvetajaid, see palvevastus oli neile kõigile.

Tiidu ema kirjutab: „Issand oli ta nagu „surnuluude orust“ välja toonud. Otse enne viimast operatsiooni oli Tiit mulle öelnud: „Seminar on lõppenud, nüüd tuleb lõpueksam.“ Ja Jumal kandis ta sealt läbi. Kiitus ja ülistus Tema võimsale nimele!“

Milline vägi on kristlase käes,
kui tal on osadushetk,
kui ta siin palvetab Vaimu väes,
mis on ta taevatrepp.

Jeesuse nimi on võimsam kui kõik.
Vaenlane vappub ta ees.
Kirkuse hälliks on Petlemma sõim,
Kolgata - taevateeks.

Tarvita relva, mis vahe su käes,
ehitud jumalalaps!
Tühista põrgu nõu Vaimu väes,
saa inimsoo vabastajaks!
(Aino Henno)

Heli ja Tiit Henno. Teises reas vasakult Vööbe, Virve, Meeta, Selma ja Heldi.

Tiit abiellus 23.12.1977 Keilast pärit Heli Kasega. Laulatuse Oleviste kirikus viisid läbi Aleksander Kuum ja Hugo Oengo, pulmapidu Keila baptisti palvemajas juhtis Arpad Arder. Kuressaare kogudus võttis väga soojalt noorpaari vastu ja toetas neid igati, mis oli suur Jumala arm ja soosing.

Märtsis 1978, kui Heli ja Tiit koos venna Välissoniga käisid otsimas üht koguduse liiget ja küsisid ühest talust juhatust, tuli neile südamesse tagasiteel veelkord sealt talust läbi minna ja kutsuda perenaist äratusnädala koosolekule. See puudutas perenaise südant nii, et peagi oli ta kirikus, sai päästetud ja ka terveks. Temast sai üks ustavamaid koguduse liikmeid. Samal nädalal päästis Jumal veel ühe 80-aastase mehe, kellest sai elav Jumala laps ja laulukoori liige ning kolmandaks tuli usule ka ühe õe abikaasa. Nii kinkis Jumal noortele töötegijatele julgustava usukinnituse.

Tiit armastas ja oskas hästi laulda. Juba Tallinnas oli ta laulnud ansamblis, nüüd laulis ta kaasa kohalikus kooris Selma Aaviku juhtimisel. Sageli sai lauldud ka Heliga duetti ja käidud maakohtades teenimas.

Pastor Tiitu meenutatakse sügava tänutunde ja austusega. Kirjas galaatlastele öeldakse: „Kandke üksteise koormat ja nõnda te täidate Kristuse käsku.“ (Gl 6:2) Pastor Tiit võttis tõesti kanda teiste koormaid, olgugi et ta ise ei olnud tugeva tervisega. Seda enam oli Jumal talle jõudu andnud, millega ta jumalikus tarkuses sai olla oma palvetega abivajajatele õnnistuseks.

Tiit oli südamliku, kaastundliku ja tasase vaimuga Jumala kaastööline. Seda kõike ei olegi võimalik sõnades väljendada, millise suure hooliva armastusega Tiit abivajajate eest palvetas. Nii koguduse- kui ka pereliikmed olid seda kogenud paljudel kordadel ning peavad Tiidu ennastohverdava elu ja teenimise mälestust kalliks.

Mälestused Kuressaare koguduse liikmelt Luulelt, Tiidu emalt ja abikaasalt

Tunnistus kunagiselt palatikaaslaselt

Kord sattus Tiit haiglas samasse palatisse ühe noore jumalakauge mehega. Kuidagi sättis Taevaisa asjad nõnda, et palatis oldi koos pikka aega ja räägiti maha pikad jutud. Usukauge ja üksjagu trotsi täis palatikaaslane vaatas pastorit esialgu kui ilmaimet, püüdis tõgadagi tema usku. Tiit aga palvetas palatikaaslase eest ega ärritunud ta peale, lihtsas keeles rääkis Jumalast ja lunastusest, jagas oma usuveendumusi ja kogemust. Julgustas palatikaaslast ka siis, kui enda valud küllap palju suuremad kui lohutataval.

Ka seal, haiglas olles praktiseeris Tiit väga pühendunud palveelu. Ja seda mitte demonstratiivselt „tänavanurkadel“, ennast nähtavale seades, vaid tasa justkui omaette mõttes ära olles, oma südames Isaga rääkides. Peagi läks kumbki oma koju, aga palatikaaslasele jäid Tiidu jutud ja sügav usk meelde, küllap eestpalvedki tegid oma töö, igatahes millalgi aegade pärast võttis ta ise pühakirja kätte ja luges. Hiljem sai see palatikaaslane ristitud, aastaid hiljem kutsuti ja seati temagi vaimulikuks. Ja tänutundes ütleb ta täna, et just Tiit oli see ustav sulane, kelle abiga

Jumal esimesed sillutiskivid tema usuteele paika asetas.

U.P., EELK pastor

Jumala armastuses pole kartust

Armastuses ei ole kartust, vaid täiuslik armastus ajab kartuse välja, sest kartuses on karistus, aga kartja ei ole saanud täiuslikuks armastuses. 1Jh 4:18

Teenisin kogudust rindelähedases külas. Meie tänav oli küla servas ja aknast nägime vaenlase sõdureid. Rindejoon oli meist 300 m kaugusel.

Kui algas sõjategevus Donetski oblastis 2014. aastal, tulistati ka meie küla. Eriti hirmunud olid lapsed ja vanakesed. Meie eakas naabrinaine hakkas kartma igasugust müra, isegi värava pihta koputamist. Pommitamise ajal puges ta laua alla ja istus seal terveid päevi. Viimaks tõid naabrid ta majast välja ja ta hakkas külastama meie koosolekuid. Püüdsime teda armastusega ümbritseda, palvetasime tema eest ja rääkisime Jumala armust. Naine sai julgust ja hakkas koguni naeratama. See muutus pani kõiki imestama. Naine rääkis ise: „Kui hakkasin kirikus käima, tuli mu südamesse rahu. Jumal armastab mind ja kui kuulen tulistamist, istun diivanil edasi ja ülistan Jumalat. Ma saan rahulikult magada, sest olen Jumala kaitse all.“ Kui usaldame Jumalat, annab ta meile rõõmu.

HALINA KOVALENKO

Foto: erakogu

Jumala kaitse

Et ta minusse on kiindunud, siis ma päästan tema; ma ülendan tema, sest ta tunneb minu nime. Ps 91:14

Piibel räägib sellest, kuidas Jumal kaitseb oma rahvast raskel ajal. Kas me võime sellele tegelikus elus loota? Seda küsivad sageli Ukraina sõdurid, kes kaitsevad oma riiki vaenlase eest.

Olen teeninud sõjaväekaplanina alates 2015. aastast idarindel, kus hukkuvad iga päev nii võitlejad kui tsiviilelanikud. Kord pidime koos mitme kaplaniga sõitma oma sõdurite juurde, kes vajasid palveid ja nõustamist. Maantee kulges umbes kilomeetri ulatuses lagedal alal, mida vaenlane pidevalt tulistas. Autod pidid sõitma vähemalt 100 km/h. Umbes poolel teel suri meie auto mootor välja ja meil kulus 7 minutit selle uuesti käivitamiseks. Kogu selle aja olime sihtmärgiks venelaste tankile, mis tulistas kõiki teel liikuvaid autosid. Ainus, mida teha saime, oli palvetamine.

Kui kohale jõudsime, oli sõdurite rõõm suur. Nad olid täiesti veendunud, et meid enam elusalt ei näe.

Yevhenii ja Galina on ukrainlased, kes saabusid Eestisse märtsi alguses. Nende tütar on Jõhvi koguduse liige juba varasemast ajast, seetõttu olid Yevhenii ja Galina juba varem Eestit külastanud.

Enne erru jäämist teenis Yevhenii sõjaväekaplanina rindejoonel.

Galina ja Yevhenii Kovalenko saabusid Eestisse märtsi alguses, mitu kuud elasid nad Aa rannas Gideoni laagris ning praegu õpivad EMK Teoloogilises Seminaris.

Me rääkisime neile Jumala kaitsest, mis sai äsja tegeliku kinnituse.

Peale teenistust tuli minu juurde üks noor sõdur ja ütles: „Ka mina soovin sellist Jumala kaitset. Mida ma pean tegema?“ Me palvetasime koos ja ta võttis Jeesuse oma südamesse rõõmuga vastu.

YEVHENII KOVALENKO

				*	MÄGI KREEKAS	VASTUS	*	ASSURI VÄEJUHT JUUDITI RAAMATUS	INGLISE KEELE EESSÕNA	ESIMENE LAEVNIK	ESKIMO LUMIONN	EITUS	AUTO-MARK
				AUNWERDT, JÜRI (ENDINE PIIBLI KOL-PORTÖÖR)			IISRAELI 1. KOHTU-MÕISTJA / ORAL ROBERTS						
				USUTEADUS									
				KANGELANE (INGLISE K)					ALUMIINIUM / FILOSOOF - - - - - OTELES			DETSI- / AABRAHAMI VENNA-POEG	
				OSMIUM			VÄGA AUSTATUD / MÕÕTÜHIKUTE SÜSTEEM			KAUNVILI / ISTUTUS-TAIM			
*	EESAVI KAKSIKVEND	LENNU-	ROOMA NELI	VANAAJA KEEL / TÖRGE							UMBES / TEISIPÄEV		*
IISRAELI KOHTU-MÕISTJA (Km 10:3)					LIHA (INGLISE K)	S							S
BENJAMINI SUGUHARU LINN (Jos 18:23)						SAARA, NOOMI, SUSANNA & TAAMAR / AMPER					KAGU / KOLMAPÄEV		
JOOSUA POOLT HÄVITATUD LINN			PAPAGOI / IVA				KIVITERASS / SOON					PÕHI / KÕRVUTI TÄHED	
RIIK, KUS TRÜKITI PILDILOLEV PIIBEL						URMAS SASSIAN / HÜÜE METSAS			KELVIN / KASULIK		ÕPETAJA / JEESUSE JÜNGER		
HAPNIK		ALEV / MAALI-KUNSTNIK		KREEKA TÄHT / AULA				TUND / TULU		VEE OLEK / MEETER			
TAAVETI VAARISA					ERKSAKS MINEMA / PIANO							TÄPITÄHT / JUPITERI KAASLANE	
*	AS SOON AS POSSIBLE / PÕHJUSTAS AI LINNA HUKU					EALES / JUUDAMAA (LADINA K)				VANKRI OSA / KAALIUM			
ANNO DOMINI			… JA O / VT RAAMAT		DŽAUL / REIS		IISRAELI EGIPTUSEST LAHKUMISE 1. LEERIPAIK / JALA OSA						
AASTA		NÄGEMUS / LÄTI LINN								IDA (merendus) / AAR		JÕGI / HEA (ROOTSI K)	
SADAMA-SILD				PRANTSUSE HELILOOJA / ASESÕNA					ISA (ARAMI K) / SELEEN				
KRISTUSE SAADIK								VÄÄVEL / LÄMMASTIK		SUMERI LINNRIIK / TUND			REEDE
PAABELI KUNNGAS													

Autor: Toomas Pajusoo / foto: EPSi arhiiv

METONOORTE talvelaager Saaremaal

Metonoorte talvelaager toimus 30. detsembrist 2. jaanuarini Kaarmal, Saaremaal. Laagris osalejaid oli umbes 50 koos tiimiliikmetega ning programm oli täis palju põnevaid tegevusi. Laagris käisid kõnelemas Koit Voojärv, Marjana Luist, Maria Tamm ja Annika Paja. Noorte hinnangul oli kõnelejaid väga huvitav kuulata, teemad olid väga mõtlemapanevad ning kõnelejad mõistsid noori hästi. Laagris toimus ka mitu erinevat töötuba, näiteks küünalde tegemine, meedia töötuba, kokkamine, trenn, kovisioon ning vestlus Annika Pajaga. Toome välja mõned märksõnad, mis noortele laagris olles väga meeldisid: mängud, inimesed, toit, laternamatk, ülistus, töötoad, pühapäevaõhtune ülistus- ja palveaeg, palveteekond ja pereaeg. Noored õppisid, kuidas hoida oma südant nii füüsiliselt kui ka vaimselt. Jumal oli tuntavalt kohal ja noored tunnistasid, kuidas Jumal laagri ajal tervendas peavaludest ja muudest tervisehädadest, puhastas patust, tõi rahu mõttemaailma ja andis vastuseid!

Foto: metonoorte pildikogu

Küsimus laagris osalejatele: mida Jumal Sinu jaoks laagris tegi?

- Jumal rääkis väga palju südamesse, avas teemasid mõne teise külje alt ning muutis mu südant.
- Jäin terveks ja ma ei jäänud kordagi haigeks.
- Jumal aitas mul peavaludest üle saada.
- Jumal muutis selle laagriks minu jaoks nii toredaks! Esimesed kaks päeva ma nutsin sellepärast, et ma ei olnud kindel, kas tegin siia tulles õige otsuse. Peale aastavahetust ja kolmandal päeval nutsin ma sellepärast, et ma tundsin Jumala ja ligimeste armastust ja hoolivust. Olen väga tänulik neile, kes märkasid mind õigel hetkel ja minuga koos/minu eest palvetasid.
- Kogesin tegude järgi, et Jumal on mulle kinkinud nii erilised ja kallid sõbrannad, kes päriselt armastavad, hoiavad, toetavad igal ajal, jättes mitmeid kordi maha enda mugavustsooni ning isiklikud huvid.
- Laagris olles nii-öelda süttis mul päris mitu pirni ning ma sain aru, mida ma olen valesti teinud ning kuidas edaspidi tegutseda. Laager oli võimas!
- Jumal puudutas oma ligioluga nii mind kui ka mu sõpru.
- Jumal tervendas inimesi. Aitas andestada. Aitas patust vabaks saada.
- Sain palvetada teiste eest.
- Jumal kõneles mulle, kinnitas, rääkis läbi minu, andis armu, oli mu tugevus.
- Lootusetu situatsioon sai täiesti ümber pööratud selles laagris, tänu Jumalale!

Hoiame oma noori jätkuvalt palvetes ja täname Jumalat selle eest, mida Tema on noorte südames tegemas!

Õp 4:23 „Hoia oma südant enam kui kõike muud, mida tuleb hoida, sest sellest lähtub elu!“

RAILI HOLLMAN
Kuressaare kogudus

Videod laagrist on nähtavad Metonoorte Youtube'i kanalil. Sealsamas ja ka selle QR koodiga on leitav video EMK noortetöö juhtide Ele Paju ja Urmas Sassiani intervjuust, kus nad räägivad, kuidas said neist kristlased ja noortejuhid.

Metonoorte tegemistega saab kursis olla:

Kodulehel: https://metonoored.wordpress.com/

Youtube'i kanalil: Metonoored

Instagramis: @metonoored

Facebooki lehel: Metonoored

Eesti Metodisti Kirik

Metodistid on sõbralikud kõigi teiste kristlike kirikute/koguduste suhtes. Kirjuta siia, kui palju teiste nimedega kristlikke kogudusi/kirikuid sina tead. Mõned vihjed on antud Eesti kirikute logodena.

Tean veel teisigi kirikuid

Kas sa tead, millist putukat meile Piiblis eeskujuks seatakse?

Otsi Piibli Õpetussõnade raamatu 6. peatükist üles 6. salm ehk siis Õpetussõnad 6:6.
Teine koht on ka Õpetussõnad 30:25.

Kas leidsid putuka?

Tõmba joon alla õigele putukale:
liblikas, lepatriinu, sipelgas, mesilane, puuk.

JOONISTA sellest putukast üks tore pilt ja saada see meie ajakirja toimetusse
Ajakiri "Koduteel" Narva mnt 51, 10120, Tallinn
või e-mailile keskus@metodistikirik.ee

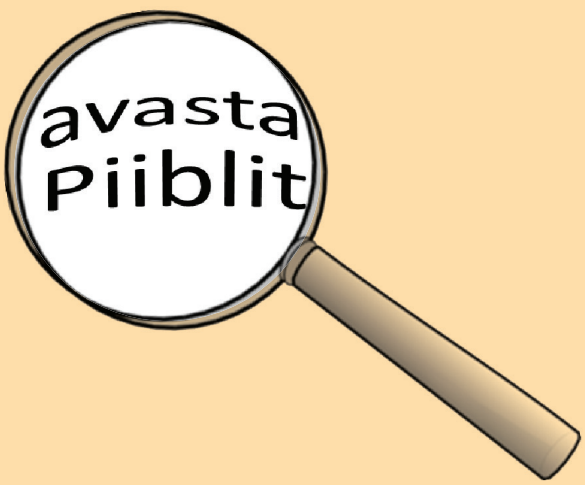

Autorid: Külli Kuusemaa, Veronika Taimla, Piibe Piirma, Lea Kübar

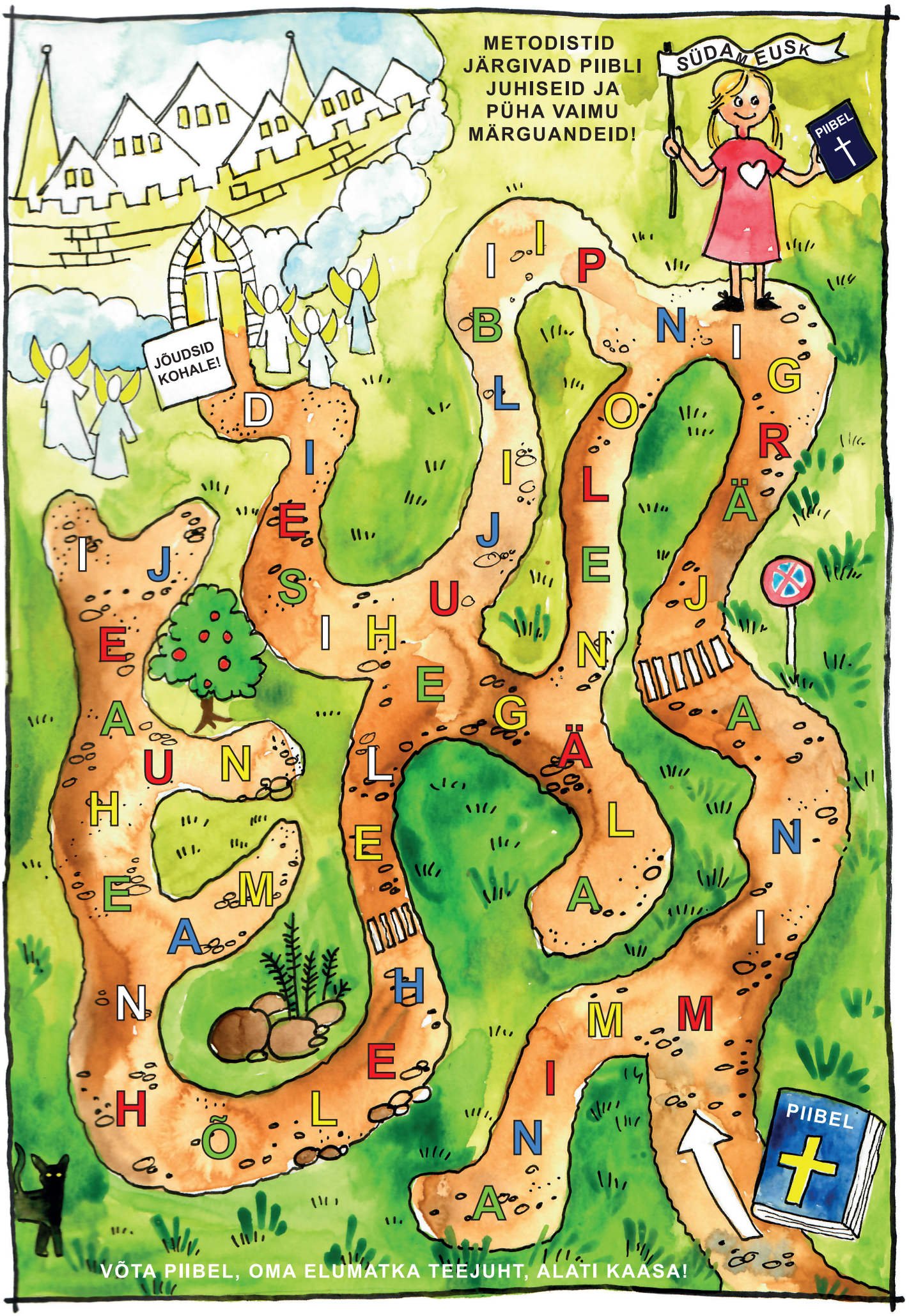
METODISTID JÄRGIVAD PIIBLI JUHISEID JA PÜHA VAIMU MÄRGUANDEID!
SÜDAM EUSK
PIIBEL
JÕUDSID KOHALE!
PIIBEL
VÕTA PIIBEL, OMA ELUMATKA TEEJUHT, ALATI KAASA!

KUI LAPS SINULT KÜSIB:
Mis kirik on metodisti kirik?

Kristlikke kirikuid on ju mitmeid ja erinevaid. Kindlasti on kõigi meie käest küsitud, miks me oleme oma kodukirikuks just metodisti kiriku valinud, ja mille poolest metodisti kirik eriline on?

Oluline on, et oleme enda jaoks selle küsimuse läbi mõelnud. Aga kui küsijaks on laps? Kuidas rääkida lihtsate sõnadega meie kiriku identiteedist? Vastus sõltub kindlasti lapse vanusest, aga püüan siinkohal anda enda vastuse.

1. SÜDAME USK

   Nii nagu teisi kristlasi, iseloomustab ka metodiste see, et Jumal ei ole meile kauge ja võõras, vaid Ta on meile nagu hea Taevane Isa. Armastan Jumalat ja kõnelen Temaga oma südames. Selle jutuajamise nimi on palve. Jumala arvamus on minu jaoks väga oluline. Kuigi ma Jumalat oma silmadega ei näe, näen ma Jumala tegusid oma elus. Selleks, et Jumalat uskuda, ei pea palju teadmisi olema. Oluline on teada, et Jumal on oma Püha Vaimu läbi meie lähedal igal päeval. Tähtis on see, et me tahame elada Jumala reeglite järgi. Jumala reeglid on head – need ei tee teistele kurja ja kaitsevad ka meid kurja eest.

2. PIIBEL ON MEIE TEEJUHT

   Piibel on Jumala raamat inimestele. Piiblist saame teada Jumala tarkusi ja õpetusi, et neid oma elus kasutada. Jumal on loonud inimesed ja Tema on kõige targem meid õpetama. Piibel on nagu uks Jumala maailma ja sealsed lood on meile õppimiseks. Kõige tähtsam lugu Piiblis on Jumala Poja Jeesuse elust maa peal, Tema võidust surma, patu ja kurjuse üle. Jeesuse võidu kaudu saame ka meie kuuluda Jumala perekonda! Mida rohkem me Jumala raamatut loeme, seda rohkem tuleb Jumala tarkust meie sisse ja Jumala Püha Vaim saab seda meile selgitada ja vajalikul hetkel meelde tuletada.

3. RISTIMINE

   Olen tänulik oma emale, kes juba lapsena õpetas mind Jumalat uskuma. Ristimine on minu jaoks pühendumise märk ja mulle meeldib, et metodisti kirikus saavad vanemad oma lapsed ristimisele tuua. Laps ei pea ootama, kuni suureks saab, vaid saab juba praegu kuuluda ka nähtavalt Jumala perekonda. Aga ka laps peab mõistma, et me oluliste asjadega ei tee nalja.

   Jumal näeb meie südamesse ja mõtetesse, Tema saab meie elu juhtida parimal viisil, kui meie seda tahame ja palume Temalt.

4. SÕBRALIKUD KRISTLASED

   Mulle meeldib see, et metodisti kirik on sõbralik ja heatahtlik teiste kirikute suhtes. Erinevates kirikutes võivad olla erinevad kombed, aga kõige tähtsam on see, mis on inimeste südametes. Kui Jumala armastus valitseb kristlaste südametes, siis ollaksegi üksteise suhtes head ja sõbralikud. Nii ka meie katsume hoida oma südant puhtana ja palume andeks, kui oleme halvasti ja isekalt käitunud.
   Aga sama reegel kehtib kõigi inimeste suhtes, sest need inimesed, kes veel Jumalat ei tunne, vaatavad meie pealt, milline see Jumala perekond siis on. Jumal kutsub kõiki inimesi oma perekonda ja küll on tore, kui ka uued inimesed leiavad tee meie kirikusse!

Kindlasti leiab iga lugeja veel palju toredaid asju, miks me just metodisti kirikusse kuulume, aga jäägu see siis meile kõigile koduseks ülesandeks, et enda jaoks see teema korralikult läbi mõelda ja võibolla ka paberile panna.

KÜLLI KUUSEMAA
Pärnu kogudus

JEESUS KRISTUS ON SEESAMA EILE JA TÄNA JA IGAVESTI!

Eesti Metodisti Kirikus

SUVEKONVERENTS

03.-06. AUGUST 2023

LAAGRIKESKUS GIDEON, AA RAND

HEEBREA 13:8

Info osavõtutasude ja registreerimise kohta leiad järgmisest ajakirja Koduteel numbrist.

EMK KIRIKUVALITSUS KUTSUB

kõiki metodiste

METO-ÕHTULE

20 | APRILL | 18:00

Jagame infot kirikuvalitsuse tegemistest ja kirikus toimuvast. Kuulame, mis põnevat toimub kogudustes ja EMK struktuuriüksustes.

13. mail 2023

Kell 11.00-17.00

Tallinna Metodisti Kirikus

Emadepäevale pühendatud

NAISTE SEMINAR

Kavas: vaimulik sõnum, külalisesineja, osadus, lõunasöök, käsitöö, töötoad väikelaste emadele, teismeliste emadele ja vanaemadele.

Registreerimine algab 15. aprillil

Kutsu kaasa naisi oma kogudusest ja kogukonnast

Seminari korraldab EMK Naiste Ühendus

Amy Tserenkova 58042073 amy.tserenkova@gmail.com

ISSN 1406-2291